

PSZÁF HÍRLEVÉL

2008. MÁRCIUS

FELÜGYELETI HÍREK

A FELÜGYELET 2008. ÉVRE MEGHIRDETETT PRIORITÁSAI	3
VEZETŐI KÖRLEVÉL AZ ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÁG SZERZŐDÉSEINEK KÖLTÉSGELHATÁROLÁSÁRÓL	4
BESZÁMOLÓ A GVH ÉS A PSZÁF VEZETŐINEK TALÁLKOZÓJÁRÓL.....	6
TÁJKOZTATÓ A PSZÁF ÁLTAL ELISMERT KÜLSŐ HITELMINŐSÍTŐ SZERVEZETEKRŐL.....	7

PIACI TÜKÖR

NYUGDÍJPÉNZTÁRI HOZAMOK (2003–2007)	8
A FELÜGYELET 2007. II. FÉLÉVES PANASZHASZNOSULÁSI JELENTÉSE	11
SZABÁLYOZOTT PIACRA BEVEZETETT RÉSZVÉNYEKKEK KAPCSOLATOS SZÁMÍTÁSOK.....	13
APEH TÁJÉKOZTATÓ AZ ÖNKÉNTES KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ PÉNZTÁRAK RÉSZÉRE	13
TŐKEPIACI ÖSSZEFOGLALÓ.....	15

SZAKMAI KONZULTÁCIÓK

ELÉRHETŐK A PÉNZTÁRAKAT ÉRINTŐ 2008. ÉVI JOGSZABÁLY-MÓDOSULÁSOK ELŐADÁSAI.....	17
ELÉRHETŐK A SZOLVENCIA II QIS3 TÉMÁBAN TARTOTT KONZULTÁCIÓ ELŐADÁS ANYAGAI.....	17

FOGYASZTÓVÉDELEM

MIFID ÜGYFÉLTÁJÉKOZTATÓ - BEFEKTETÉS PÉNZÜGYI ESZKÖZÖKBE.....	19
TÁJÉKOZTATÓ A COMMON BASED KFT-VEL KÖTÖTT HATÓSÁGI SZERZŐDÉSRŐL	19
FELÉRE CSÖKKENT A PÉNZTÁRI SEKTORBAN A PANASZOK SZÁMA - 2007. IV. NEGYEDÉV.....	20

NAGYÍTÓ

„AZ MA MÁR NEM KÉRDÉS: INTEGRÁLT FELÜGYELETRE VAN-E SZÜKSÉG”	27

NEMZETKÖZI KITEKINTŐ

IAIS KONFERENCIA BUDAPESTEN 2008 OKTÓBERÉBEN.....	35

JOGI IRÁNYTÚ

PÉNZPIACI ÁLLÁSFOGLALÁSOK	36

TŐKEPIACI ÁLLÁSFOGLALÁSOK.....	36
PÉNZTÁRI ÁLLÁSFOGLALÁSOK.....	36
BIZTOSÍTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSOK.....	36

FELÜGYELETI HÍREK

A FELÜGYELET 2008. ÉVRE MEGHIRDETETT PRIORITÁSAI

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) transzparens működéséhez hozzátartozik az egyes évekre vonatkozóan meghatározott prioritások nyilvánosságra hozatala. Az integrált felügyelés elvének megfelelően a prioritások az összes felügyelt szektorra vonatkoznak.

I. Likviditás

A likviditás kiemelt kezelését nemzetközi oldalról a 2007-ben elkezdődött subprime-válság és annak közvetett és közvetlen hatásai; a közelmúlt nagy bankbotrányai (Northern Rock); hazai oldalról pedig a lakosság növekvő eladósodása indokolja.

A Felügyelet értelmezésében a likviditási kockázat annak veszélye, hogy az intézmény nem tudja kellő időben teljesíteni esedékes kötelezettségeit a bejövő és a kimenő cash flow időbeli és mennyiségi összeegyeztetésének hiányossága miatt, illetőleg kötelezettségeinek teljesítése érdekében gazdaságilag irracionális (veszteséget, eredményelmaradást okozó) állományátcsoportosításokra kényszerül.

A likviditási kockázat a mérleg lejáratí összhangjától, a mérlegállományok összetételétől, a mérlegállományok rugalmasságától függ, a mérleg eszköz oldalának mobilizálhatóságát, illetőleg a források megújíthatóságát, a pótlólagos forrásbevonás lehetőségét minősíti (strukturális likviditás). Más oldalról a likviditás a fizetőképesség folyamatos fenntartásának követelményét jelenti, vagyis azt, hogy az intézmény esedékességkor mindig és teljes mértékben eleget tudjon tenni kötelezettségeinek, illetve, hogy képes legyen új tranzakciókat elvégezni a hitelkereslet függvényében, vagy más kedvező befektetési lehetőségek esetén (operatív likviditás).

Fontosabb kapcsolódó felügyeleti ajánlások és módszertani útmutatók

[A PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 9/2006. \(XI.7.\) számú ajánlása a lakossági hitelezés előzetes ügyfél-tájékoztatási és fogyasztóvédelmi elveiről](#)

[A PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 7/2006. \(IX.28.\) számú ajánlása a hitelkockázat-kezelés hatékonyságának növeléséről](#)

[4/2003. számú módszertani útmutató a biztosítók eszköz-forrás menedzsmentjéről](#)

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 2/2000. évi ajánlása a hitelintézetek eszköz-forrás gazdálkodásáról és a piaci kockázatok kezeléséről](#)

II. Kockázati transzferek

A kockázati transzfereket megtestesítő termékek nagyarányú elterjedése a magyar pénzügyi szektorban az utóbbi években indult el¹. A mellékletet is tartalmazó dokumentum [A Felügyelet 2008. évre meghirdetett prioritásai](#) letölthető [innen](#).

A befektetési egységekkel kombinált biztosítások, a kombinált bankbetétek, a lakáshitelekkel kombinált életbiztosítások, stb. száma folyamatosan növekszik, a banki refinanszírozású pénzügyi vállalkozások által kihelyezett egyre kockázatosabb ügyfélkihelyezések növekedése és a csoporton belüli kockázati transzfer alkalmazás is egyre gyakoribb, ezért tartja a Felügyelet fontosnak az ilyen konstrukciókban, tevékenységekben rejlő kockázatok kiemelt kezelését.

¹ Mivel ez a kockázati tényező még viszonylag újnak tekinthető a felügyelésben, ezért erről egy részletesebb anyag is készült, amit a melléklet tartalmaz.

Felügyeleti értelmezésben a kockázati transzfer valamely pénzügyi pozíció valamely kockázatának másik fél részére, értékesítés vagy fedezeti ügylet útján történő áthárítása. Az értékesített kockázat fajtája szerint egyaránt lehet hitel-, piaci-, eseménykockázat, stb. A kockázati transzfert megvalósító termék ugyanakkor lehet pénzügyi garancia, biztosítás, származtatott termék, illetve értékpapírosított kockázati termék.

Fontosabb kapcsolódó felügyeleti ajánlások és módszertani útmutatók

[A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 6/2001. évi ajánlása a viszontbiztosítás kezeléséről](#)

III. Belső irányítás szervezeten belüli és szervezetközi döntési, beszámoltatási, ellenőrzési rendszerek megbízható és átlátható működése.

A Felügyelet értelmezésében a felelős belső irányítás megvalósítását az intézmény a megfelelő szervezeti felépítés, szervezet, testületi rendszer kialakításával és működtetésével, irányítási (management) és felügyelési (supervision) funkciók gyakorlásával biztosítja. A felelős belső irányítás (internal governance) a felelős vállalatirányítás (corporate governance) részeként értelmezendő, és annyiban szűkebb annál, hogy nem fedi le a tulajdonosokkal és az intézmény egyéb partnereivel való kapcsolatokat.

Fontosabb kapcsolódó felügyeleti ajánlások és módszertani útmutatók

[3/2002. számú módszertani útmutató a pénzügyi csoportok összevont alapú irányításáról és kockázatkezeléséről](#)

[A PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 11/2006. \(XII.14.\) számú ajánlása a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről](#)

[A PSZÁF Felügyeleti Tanácsának 4/2007. \(X.31.\) számú ajánlása a pénzügyi szervezetek vezetőinek és tulajdonosainak alkalmassági és megbízhatósági értékeléséről](#)

[CEBS GUIDELINES ON SUPERVISORY REVIEW PROCESS](#)

VEZETŐI KÖRLEVÉL AZ ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÁG SZERZŐDÉSEINEK KÖLTÉSGELHATÁROLÁSÁRÓL

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) a 2/2008-os számú vezetői körlevelében az életági elhatárolt szerzési költség (deferred acquisition costs; a továbbiakban: DAC) meghatározásához kíván segítséget nyújtani a biztosítók szakemberei számára. A körlevél összeállítása előtt a felügyelet munkatársai témavizsgálat keretében – melyet 5 biztosítónál végeztek el – áttekintették DAC-képzési gyakorlatot. A témavizsgálat elvégzését az indokolta, hogy a jelenlegi jogszabályi háttér tág teret ad az alkalmazási lehetőségeknek, a DAC-képzési gyakorlat eddig nem volt ismert, valamint egyes intézményeknél az ezen „eszköznek” való kockázati kitettséget magasnak értékelte a Felügyelet.

A Vezetői körlevélben megfogalmazott javaslatok követése a biztosító prudens működésének alapvető érdekeit szolgálja, ezért az azokhoz való igazodást a Felügyelet felügyelési tevékenysége során folyamatosan figyelemmel fogja kísérni.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy (bár ezt az eszközt egyik intézmény sem csoportosítja az életági tartalékok mögé), a szabályozottság és a képzési gyakorlat több kockázatot is rejt:

- a belső szabályozottság szintjén nem minden esetben teljes a konzisztencia az egyes szabályzatok fogalmai, és a DAC-képzési folyamat leírása között;
- nem minden esetben vesznek figyelembe lényeges körülményeket a DAC kalkulációjakor (törlések, visszaírások);

- a DAC kalkulációjakor alkalmazott paraméterek nem mindig megfelelően alátámasztottak, vagy aktualizáltak;
- több esetben nem történik meg a kalkulált és a ténylegesen felmerülő szerzési költségek tudatos összevetése.

Jelen Vezetői körlevélben tett javaslatok ezért az alábbi témakörökkel foglalkoznak:

- 1) a DAC-képzés szabályozottsága
- 2) a DAC-képzés számviteli alátámasztottsága
- 3) a DAC-képzés módszere

1) Belső szabályozó, és egyéb dokumentumokra vonatkozó javaslatok

- Javasoljuk, hogy – amennyiben a DAC-képzés alapjául a díjkalkulációban szereplő kalkulált szerzési költségfedezetek szolgálnak – a szükséges adatok körét, a szerzési költségfedezet számítását, és a DAC képzés módját rögzítsék a terméktervekben.
- Javasoljuk, hogy – a tartalékképzéssel való konzisztencia megteremtése érdekében – a szerzési költségelhatárolás biztosítástechnikai tartalékokkal való összhangját a tartalékolási szabályzat is biztosítsa.
- Javasoljuk, hogy egyértelműen rögzítsék a számviteli politikában és az önköltség-számítási politikában, hogy a szerzési költségek pontosan milyen elemeket tartalmaznak, mely elemeket kell elhatárolni, mi alapozza meg a szerzési költségek ágakra, ágazatokra, termékekre való felosztását, illetve javasoljuk, hogy az összes belső szabályozó dokumentum szintjén teremtsék meg a fogalmi összhangot (pl.: mit értünk szerzési költség, elhatárolandó szerzési költség, stb. alatt).
- Javasoljuk, hogy a DAC-képzés folyamatának átfogó, részletes leírását tegyék a belső szabályozás részévé.
- Javasoljuk, hogy a folyamatot a tartalékolási szabályzaton belül vagy külön alcímen a számviteli politikában rögzítsék.

2) Számviteli folyamatokra vonatkozó javaslatok

- Javasoljuk, hogy a költségeket alátámasztott módon osszák meg funkciók szerint, és a költségek felosztása az életágban termék szintig történjen meg.
- A költségek funkciók szerinti megosztásakor a szerzési költségeknél külön mutassák ki, hogy a szerzési költségek mely részei, elemei elhatárolandók, melyek nem.

3) A DAC-képzés paramétereivel, a képzési folyamattal kapcsolatos javaslatok

- Javasoljuk, hogy a törléseket, visszairásokat vegyék megfelelő módon figyelembe a DAC számításakor.
- Javasoljuk, hogy a törlésekkel, visszairásokkal kapcsolatban megalapozott jövőbeli becslésekkel éljenek, és a vonatkozó adatokat meghatározott időközönként vizsgálják felül.
- Javasoljuk, hogy a DAC képzésekor a felmerült szerzési költségelemeket és a kalkulált szerzési költségelemeket megfelelő aggregációs szinten vessék össze, és a kettő minimumában határozzák meg a DAC mértékét (javasoljuk, hogy az összehasonlítást termékszinten végezzék el).
- Javasoljuk, hogy a DAC amortizációjakor vegyék figyelembe a szerzési költségek folyamatosan beérkező, várható díjfedezeteit, hogy elkerüljék az időben túlzottan előre hozott, vagy „hátrahagyott” veszteségek eredménytorzító hatását.

Itt hívjuk fel a figyelmet a DAC mint eszköz értékelésével kapcsolatos koncentrációs kockázatra, mely elsősorban koncentrált értékesítési csatornák esetén léphet fel (közvetítő csőd, az ügyfelek tömeges elvándorlása egy új közvetítő megjelenésekor, stb.), és amelyre javasoljuk, hogy a kockázatok értékelésekor szintén legyenek figyelemmel.

Kérem, hogy a jelen Vezetői körlevélben megfogalmazott javaslatainkat szakmai munkájuk során vegyék figyelembe.

Tájékoztatom, hogy a jelen levélben foglaltaknak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV. számú törvény 4. §-ában megjelölt törvények hatálya alá tartozó szervezetekre, személyekre nézve kötelező ereje nincs, rendeltetése a prudens működés elősegítése, ugyanakkor azok megvalósulását a Felügyelet a felügyelési tevékenység során figyelembe veszi.

[2/2008. számú Vezetői körlevél az életági elhatárolt szerzési költségekről](#)

BESZÁMOLÓ A GVH ÉS A PSZÁF VEZETŐINEK TALÁLKOZÓJÁRÓL

2008. február 14-én a Gazdasági Versenyhivatal és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének képviselői - a 2007. januárjában aláírt együttműködési megállapodás szerinti - vezetői találkozót tartottak, a GVH épületében. A találkozó során a GVH képviselői egy a GVH munkáját áttekintő elnöki bevezető után tájékoztatták a társhatóságot a 2007-es év során szerzett pénzügyi területet érintő jogalkalmazási tapasztalataikról.

A versenyfelügyeleti eljárásokkal kapcsolatosan elhangzott, hogy az egyoldalú szerződésmódosításokkal kapcsolatban több eljárás is indult a GVH-ban, amelyek közül kettő kötelezettségvállalással zárult 2007-ben, egyet pedig a kifogásolt gyakorlat megváltoztatása után panaszos eljárásban zártak le. A találkozón szóba került az a közelmúltban indult versenyfelügyeleti eljárás is, melynek témája a bankkártyás fizetések során felszámított bankközi jutalék.

A 2007-ben a fogyasztóvédelmi panaszok közül 4 érkezett a PSZÁF-tól áttétel formájában, míg a GVH 7 beadványt helyezett át a pénzügyi hatósághoz. A GVH valamennyi PSZÁF-tól érkező panasz kivizsgálásának eredményéről – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően - tájékoztatta a társhatóságot. A rövid összefoglalóban jelentős hangsúlyt helyeztek a pénzügyi tárgyú versenyfelügyeleti eljárások körében az ún. piactisztító eljárásorozatra és annak eredményeire, utalva egyben a hitelkártyahasználók fogyasztói tudatossága tárgyában készült PSZÁF-jelentésre, melyet mind a vizsgálati jelentés, mind a versenytanácsi határozat kiemelt.

A fentiekén túl a prezentáció röviden felvázolta az elmúlt év versenyfelügyeleti munkáját meghatározó ügycsoportokat, úgymint lakáshitelekről, életjáradékokról, betéti termékekről nyújtott tájékoztatások vizsgálati eredményeit. A megbeszélésen elhangzott, hogy a 2007. december 12-től már Magyarország részéről is alkalmazandó UCP-irányelvet a nemzeti jogba jelenleg még át nem ültető jogszabály elfogadását követően - vélhetően már késő lesz annak alkalmazására felkészülni. A GVH-ban, mint várható UCP-hatóságnál már folyamatban van a jogszabályból fakadó esetleges értelmezési kérdések tisztázása. Épp ezért fontos a két hatóság közötti együttműködési megállapodás e jogszabály tükrében való megfogalmazásának szükségessége. A folyamatban levő ágazati vizsgálattal kapcsolatban, - melynek témája a bankváltás lehetősége a lakossági és kisvállalati piacon – elhangzott, hogy a kutatás első fázisában a lakossági bankpiacot vizsgálja a GVH, az elemzések a folyószámlára, a személyi hitelekre és a lakáscélú jelzáloghitelekre terjednek ki. Az ágazati vizsgálat során a GVH szakértői jelentésük elkészítésekor kitérnek arra, hogy a bankváltás kapcsán milyen akadályokat jelent a piacon a transzparencia hiánya, mekkorák a váltási költségek, illetve megfigyelhető-e olyan piaci magatartás, amelynek eredményeként a verseny korlátozódik a vizsgált részpiacokon.

A jogalkalmazói tevékenységen túl a GVH képviselői beszámoltak arról, hogy számos kutatást is végeztek a pénzügyi szektorban. A bankkártyás fizetésekről, a reklámhatás-vizsgálatról valamint a tranzakciós díjakról készült kutatások eredményeit a GVH a PSZÁF rendelkezésére bocsátotta.

A GVH nemzetközi kapcsolatai és a Versenykultúra Központ (VKK) tevékenysége kapcsán elhangzott, hogy a VKK több tanulmányt, illetve kutatást is szponzorált a pénzügyek területén. A nemzetközi kapcsolatok említésekor szóba került az OECD Regionális Oktatási Központjának kérdése is, illetve felmerült egy pénzügyi témájú workshop rendezésében való PSZÁF közreműködés lehetősége is. A PSZÁF Felügyeleti Tanácsának elnöke elmondta, hogy szeretnék hasznosítani a GVH Versenykultúra Központ létrehozása és működtetése során szerzett tapasztalatokat.

A PSZÁF hivatalos álláspontja szerint továbbra is prioritást élvez a fogyasztóvédelmi oktatás, a fogyasztók pénzügyi ismereteinek bővítése. A PSZÁF 2008-ban – éves munkaterv alapján - több tájékoztatási akció szervezését tervezi többek között az átalakuló fizetési rendszerekkel kapcsolatban. Ehhez kapcsolódóan igen fontos, hogy a UCP-irányelvet átültető törvény alkalmazásából fakadó eljárási és értelmezési kérdéseket a hatóságok megfelelően kezeljék.

A 2007-es együttműködés kapcsán a PSZÁF képviselői hangsúlyozták, hogy a GVH szakértői három PSZÁF konferencián is tartottak előadásokat, valamint a PSZÁF szakértői több GVH-s kutatás előkészítésében, illetve értékelésében is részt vettek. A továbbiakban a PSZÁF képviselői a GVH-val közös kutatás megvalósítását is elképzelhetőnek tartják.

A két szervezet a továbbiakban is együtt kíván működni a Pénzügyi Kultúra Fórum keretein belül, melynek során 2008-ban az MNB által létrehozott alapítványt kívánják támogatni. Az együttműködésnek egy újabb területe alakulhat ki a biztosítási csoportmentességi rendelet felülvizsgálata kapcsán. Ezen kívül a PSZÁF szakértői több olyan kérdéskörre is felhívták a GVH munkatársainak figyelmét, amelyet célszerű lehet versenypolitikai szempontból is megvizsgálni.

TÁJKOZTATÓ A PSZÁF ÁLTAL ELISMERT KÜLSŐ HITELMINŐSÍTŐ SZERVEZETEKRŐL

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény 76/H.§ (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, az Európai Unió más tagállamai felügyeleti hatóságainak elismerése alapján az alábbi külső hitelminősítő szervezeteket Magyarországon is elismert külső hitelminősítő szervezetnek minősíti.

Az elismerés alapja:

az adott külső hitelminősítő szervezetet elismerő felügyeleti hatóság	elismert külső hitelminősítő szervezet
a tagállamok által lefolytatott kölcsönös elismerési eljárás alapján	Fitch, a Moody', S & P,
Franciaország felügyeleti hatósága	Japan Credit Rating (JCR),
Ausztria, Németország, Spanyolország, Franciaország, Írország, Hollandia felügyeleti hatósága	DBRS (Dominion Bond Rating Services

Elérhetőség az alábbi linke kattintva:

[EXTERNAL CREDIT ASSESSMENT INSTITUTIONS' \(ECAI\) RECOGNITION PROCESS \(Spreadsheet only\)](#)

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a hitelezési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről szóló, 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet 23. §-ában foglaltak alapján az alábbi exporthitel-ügynökséget Magyarországon is elismert exporthitel-ügynökségnek minősíti.

az exporthitel-ügynökséget elismerő felügyeleti hatóság	elismert exporthitel-ügynökség	
Franciaország felügyeleti hatósága	COFACE,	A 196/2007. (VII. 30.) Korm. rendelet 23§-ában foglaltak szerint.

PIACI TÜKÖR

NYUGDÍJPÉNZTÁRI HOZAMOK (2003–2007)

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete jogszabályi kötelezettségének eleget téve (281/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet 24. § (2) bekezdés, illetve 282/2001. (XII. 26.) Korm. rendelet 20. § (2) bekezdés), ezúton teszi közzé a nyugdíjpénztárak 2007. évi hozamait, illetve a 2003-2007. évekre vonatkozó átlagos éves hozamait. Az átlagos éves hozamokat a pénztárak a 2003-2007. évek pénztári szintű nettó éves hozamai alapján, mértani átlagformulával számították ki.

Az alább közzétett hozamráták a pénztárak adatszolgáltatását tartalmazzák. Amennyiben a közzétett adatok a forrás megjelölésével bemutatásra kerülnek, akkor kérjük feltüntetni, hogy a közzétett hozamráták nem a Felügyelet adatait tartalmazzák, azok a nyugdíjpénztárak adatszolgáltatásain alapulnak.

	Pénztári szintű hozamok (adatok %-ban)			
	Referencia hozam (2007)	Bruttó hozam (2007)	Nettó hozam (2007)	5 év átlagos hozama (2003-2007)
MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRAK				
AEGON Magyarország Nyugdíjpénztár - magánpénztári ág	5,40	5,77	4,85	8,70
Allianz Hungária Nyugdíjpénztár - magánpénztári ág	6,16	6,44	5,51	8,56
Aranykor Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - magánpénztári ág	6,53	6,24	5,75	7,88
AXA Nyugdíjpénztár - magánpénztári ág	6,82	9,10	8,12	9,04
Budapest Országos Kötelező Magánnyugdíjpénztár	7,17	7,31	6,40	8,37
Dimenzió Magánnyugdíjpénztár	5,60	5,97	5,69	10,70
Erste Bank Országos Nyugdíjpénztár - magánpénztári ág	6,37	5,74	4,92	7,82
Életút Első Országos Nyugdíjpénztár - magánpénztári ág	6,20	8,30	8,08	10,03
Évgyűrűk Magánnyugdíjpénztár	6,15	7,36	6,61	9,48
Honvéd Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - magánpénztári ág	6,59	6,34	6,08	9,58
ING Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - magánpénztári ág	5,17	5,30	4,44	9,50

K&H Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár – magánpénztári ág ²	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
MKB Nyugdíjpénztár - magánpénztári ág	6,58	6,92	6,28	8,75
OTP Magánnyugdíjpénztár	6,72	7,45	6,69	9,89
Postás Magánnyugdíjpénztár	5,40	5,99	5,73	8,08
Premium Magánnyugdíjpénztár	6,64	7,83	6,96	n.a. ³
Quaestor Országos Magánnyugdíjpénztár	6,47	5,48	4,92	7,51
UNIQA és Egyesült Közszolgálati Nyugdíjpénztár - magánpénztári ág	5,49	5,95	5,03	7,09
Vasutas Nyugdíjpénztár - magánpénztári ág	6,23	6,20	6,02	9,39
Villamosenergia-ipari Társaságok Nyugdíjpénztára - magánpénztári ág	6,08	6,43	6,33	9,22

	Pénztári szintű hozamok			
	Referencia hozam (2007)	Bruttó hozam (2007)	Nettó hozam (2007)	5 év átlagos hozama (2003-2007)
ÖNKÉNTES NYUGDÍJPÉNZTÁRAK				
3M Önkéntes Nyugdíjpénztár	5,08	6,45	5,75	6,82
AEGON Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	5,66	6,06	5,13	8,79
Allianz Hungária Nyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	6,26	6,41	5,52	8,85
Aranykor Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	6,72	6,26	5,78	7,87
Aranykorona Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,85	7,09	6,52	8,10
Artisjus Kiegészítő Nyugdíjpénztár	6,13	8,61	7,79	14,18
AXA Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	8,02	7,56	6,51	8,31
Bábolna Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjbiztosítási Pénztár	6,41	6,23	6,01	10,32
Bizalom Országos Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,50	6,67	6,26	9,43
Bongrain Magyarország Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,46	6,32	6,05	8,32
Budapest Országos Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	7,38	7,57	6,69	9,24
CÁT Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	6,42	5,52	5,36	7,34
Chinoi Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,26	7,21	6,84	9,45
CIB Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	6,49	6,16	6,07	8,46
Cimbora Nyugdíjpénztár	6,69	7,95	7,52	8,50
Cseppkő Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Nyugdíjpénztár	6,05	6,82	6,21	7,34
Pénztári szintű hozamok				
	Referencia	Bruttó	Nettó	5 év átlagos

² A K&H Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár magánpénztári ágazata 2007. október 25-én kapott tevékenységi engedélyt, működését még nem kezdte meg.

³ A Premium Magánnyugdíjpénztár 2006. november 10-én kapott tevékenységi engedélyt, ezért nem rendelkezik 5 éves nettó átlaghozam adatokkal.

	hozam (2007)	hozam (2007)	hozam (2007)	hozama (2003-2007)
Dunastyr Polisztirologyártó Rt. Kiegészítő Nyugdíjpénztár	6,47	6,48	5,81	9,56
ELMŰ Nyugdíjpénztár	6,34	5,90	5,66	9,16
Első Hazai Nyugdíjpénztár	6,30	6,05	5,93	9,15
Első Kalocsai Nyugdíjpénztár	7,67	7,36	7,36	8,92
Első Országos Ipar szövetségi Nyugdíjpénztár	5,92	7,08	7,07	7,28
Első Rendőri Kiegészítő Nyugdíjpénztár	6,47	5,90	5,30	8,60
Erste Bank Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	6,49	5,78	4,93	7,99
Ezüst Híd Nyugdíjpénztár	6,93	7,04	6,57	8,65
Életút Első Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	6,29	7,95	7,77	9,90

	Pénztári szintű hozamok			
	Referencia hozam (2007)	Bruttó hozam (2007)	Nettó hozam (2007)	5 év átlagos hozama (2003-2007)
FŐGÁZ Kölcsönös Kiegészítő Nyugdíjpénztár	6,47	6,03	5,80	7,18
Gázszolgáltatók Önkéntes Nyugdíjpénztára	6,09	6,50	6,22	10,03
Generali Önkéntes Nyugdíjpénztár	5,77	6,36	5,48	7,88
Gyöngyház Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,82	6,62	6,01	8,02
Haladás Regionális Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,58	6,61	6,03	9,38
Híd Önkéntes Nyugdíjpénztár	5,72	4,73	4,21	8,52
Honvéd Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	6,59	5,73	5,46	8,93
Hunalpa Magyar Közforgalmi Pilóták Nyugdíjpénztára	7,09	8,87	8,29	8,58
ING Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	5,68	5,25	4,29	8,98
K&H Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	4,2	5,74	5,16	n.a. ⁴
Lilly Nyugdíjpénztár	1,70	1,90	1,66	9,89
Mahagóni Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,83	7,87	7,12	7,74
MALÉV Kiegészítő Nyugdíjpénztár	6,60	6,44	5,94	9,41
MASPED Kiegészítő Nyugdíjpénztár	6,50	6,20	6,11	8,66
Mentő Nyugdíjpénztár	6,46	6,78	6,16	8,61
Mező Nyugdíjpénztár	6,27	5,76	5,21	8,72
MKB Nyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	6,57	6,77	6,09	8,78
Mobilitás Nyugdíjpénztár	5,31	5,95	5,59	9,36
Napfény Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	6,75	6,35	5,64	9,19
Népszabadság Munkavállalói Nyugdíjpénztára	6,93	6,78	6,48	9,10
Nyugdíjbiztosítási Dolgozók Nyugdíjpénztára	6,56	6,81	6,41	9,90
Officium Országos Nyugdíjpénztár	8,00	7,05	5,63	6,90
OTP Önkéntes Nyugdíjpénztár	7,34	7,13	6,43	9,81

⁴ K&H Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár önkéntes pénztári ágazata 2005-ben kapott tevékenységi engedélyt, ezért nem rendelkezik 5 éves átlagos nettó hozamráta adattal.

OTP Quantum Kiegészítő Nyugdíjpénztár	6,44	6,46	6,20	9,27
Postás Kiegészítő Nyugdíjpénztár	5,81	7,82	7,38	8,50
Praxis Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,88	7,54	6,78	8,05
Questor Országos Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,47	5,23	4,66	7,34
Rába Önkéntes Kiegészítő Nyugdíjpénztár	6,82	6,08	6,00	9,45
Ráció Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	7,25	7,59	7,18	10,47
Richter Gedeon Rt. mellett működő Nyugdíjpénztár	6,36	5,33	5,26	7,44
Taurus Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,04	6,32	5,86	8,91
Település-Szolgáltatók Önkéntes Nyugdíjpénztára	6,82	7,04	6,51	10,20
Tempo Nyugdíjpénztár	6,20	6,51	5,99	9,97
Tradíció Nyugdíjpénztár	2,99	3,34	3,08	n.a. ⁵
Újszászi Szövetkezeti Nyugdíjpénztár	6,86	6,31	5,91	6,38
Unilever Önkéntes Nyugdíjpénztár	6,62	6,32	6,16	9,50
Uniq és Egyesült Közszolgálati Nyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	5,52	5,93	5,02	6,93

	Pénztári szintű hozamok			
	Referencia hozam (2007)	Bruttó hozam (2007)	Nettó hozam (2007)	5 év átlagos hozama (2003-2007)
Vasutas Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár - önkéntes pénztári ág	6,47	6,50	6,34	9,93
Villamosenergia-ipari Társaságok Nyugdíjpénztára - önkéntes pénztári ág	6,31	6,09	5,94	10,54
Voláncsalád Nyugdíjpénztár	7,71	7,05	6,70	7,02
XI. Kerületi Polgármesteri Hivatal Munkavállalói Nyugdíjpénztára	5,67	6,15	5,66	9,40
Zugliget Önkéntes Kölcsönös Országos Nyugdíjpénztár	6,01	7,02	7,02	7,75

Átlagos infláció: 5,67 % (az átlaghozamokkal azonos módon, a 2003-2007. évekre számítva).

Infláció (2007. december/december): 7,4%

A FELÜGYELET 2007. II. FÉLÉVES PANASZHASZNOSULÁSI JELENTÉSE

2007. II. félévére vonatkozóan készítette el először a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete a Panaszhasznosulási jelentését. Az intézmény a jövőben félévenként át fogja tekinteni, hogy a Felügyeletre érkező panaszokból nyert információkat milyen módon hasznosították annak érdekében, hogy a pénzügyi piacok biztonságosan működjenek, a pénzügyi szervezetek ügyfelekkel szemben korrekt és jogkövető magatartást tanúsítsanak. A vizsgált félév során érkezett 2569 panaszból 151 került a PSZÁF szakfőosztályainak látóterébe, így az összes panasznak 5,9 százaléka igényelt – a minden egyes, felügyelt szolgáltatásra vonatkozó fogyasztói

⁵ Tradíció Nyugdíjpénztár 2006. december 18-án kapott tevékenységi engedélyt, ezért nem rendelkezik 5 éves átlagos nettó hozamráta adattal.

panaszbejelentés esetén alkalmazandó felügyeleti panaszkezelési eljáráson túl – a Felügyelet szakterületei részéről további figyelmet.

Súlyos jogszabálysértés, rendszerbeli, nyilvántartási vagy eljárási hibák, egyéb működési hiányosságok gyanúja esetén, a Felügyelet a panaszkezelési eljáráson túl - vizsgálatot is - folytathat, amelynek eredményeként határozatot hozhat⁶. A határozatban a Felügyelet az intézményt felszólítja a szabályok betartására és a rendellenességek kiküszöbölésére, továbbá a jogszabályok által meghatározott keretek között szankciót alkalmazhat.

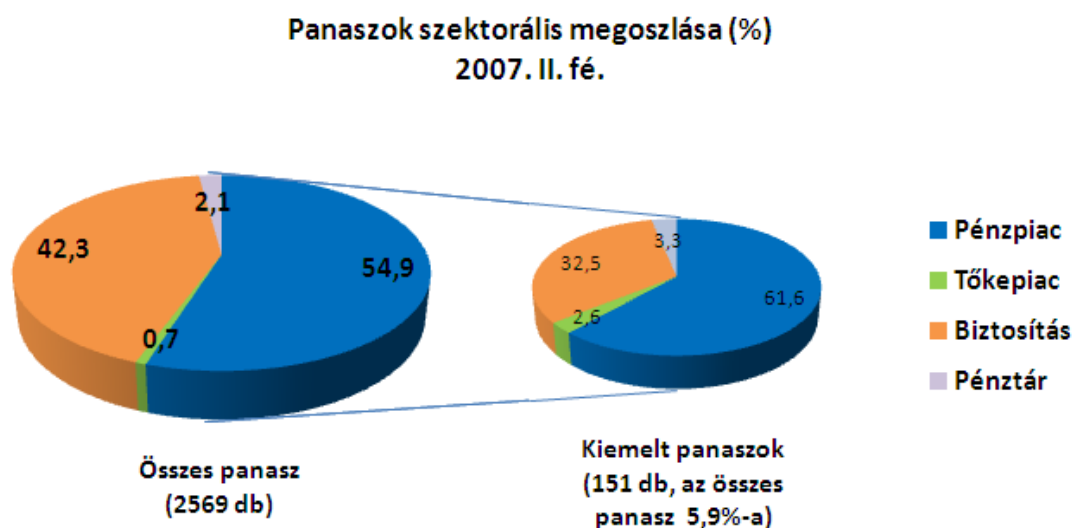
Az elmúlt félév tapasztalataiból megállapítható, hogy nemcsak több, azonos problémára, hibára utaló bejelentések, bejelentéscsoportok hordozhatnak hasznos információt, hanem az egyedi, de megalapozott panaszoknak is komoly információértéke lehet a Felügyelet számára.

A panaszokból nyert információk elemzését és hasznosítását segíti elő 2008. II. félévétől a kötelező adatszolgáltatás is az intézményekhez benyújtott panaszok alakulásáról. (A biztosítási szektorra vonatkozóan már régebben működik az adatszolgáltatás.)

A Felügyelet panaszkezelési tevékenysége ebben az évben várhatóan átalakul, figyelemmel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló 2005/29/EK irányelv (UCP) implementálására és a panaszkezelési eljárás változására.

I. Kiemelt panaszok alakulása

A tárgyidőszakban az összes panasz és a kiemelt panaszok száma az alábbiak szerint alakult:

A Pénz-és tőkepiaci szektort érintő kiemelt panaszok számának szolgáltatási ágak szerinti megoszlása az összes panaszhoz hasonlóan alakult, a legmagasabb arányt a hitelezés és folyószámla vezetés képviseli. Figyelmet érdemel továbbá, hogy a gépjármű lízing jelentősen magasabb arányt képvisel a kiemelt panaszokon belül, mint az összes pénz-és tőkepiaci panaszoknál.

Megállapítható, hogy a kamatok, hozamok, jutalékok mértékére, tájékoztatási hiányosságra, a szolgáltatások minőségére vonatkozó panaszok részesedése a kiemelt panaszokon belül viszonylag magas (14-16 százalék), hasonlóan a szektort érintő összes panasz megoszlásához. Azonban a legmagasabb és az összes panasz megoszlásán belüli részarányhoz viszonyítva jóval magasabb részarányt a kiemelt panaszok között az ügyviteli hibák képeztek.

⁶ A vizsgálatok megállapításai alapján a panaszolt intézményekre vonatkozó, hatósági jogkörben hozott felügyeleti határozatok az intézmények szabályszerű működését hivatottak biztosítani, nincs közvetlen jogkövetkezményük az egyes fogyasztók egyedi ügyében.

A **biztosítási szektort** érintő kiemelt panaszokon belül - az összes biztosítási panasz alakulásához hasonlóan - a **kötelező gépjármű felelősség biztosítással kapcsolatos (KGFB) panaszok képviselték a legmagasabb arányt**. Emellett azonban a **hagyományos és unit linked típusú életbiztosítások** a kiemelt panaszokon belül lényegesen magasabb arányban részesedtek, mint az összes panaszon belül. A biztosítási szektorban a panaszok legmagasabb hányadát **az ügyviteli jellegű panaszok** képezték mind az összes panaszt, mind a kiemelt panaszokat illetően.

A **pénztári szektort** érintően 2007. II. félévben csupán öt pénztári panaszt emeltek ki, ez az adat megegyezik a 2007. I. és 2006. II. félévi kiemelt panaszok számával. A részletes kimutatást és elemzést a Fogyasztóknak/Panaszokról c. menüpontban, illetve az alábbi linken olvashatják.

[A Felügyeletre érkező panaszok hasznosulásáról](#)

SZABÁLYOZOTT PIACRA BEVEZETETT RÉSZVÉNYEKKEL KAPCSOLATOS SZÁMÍTÁSOK

2004/39/EK irányelv (MiFID) Végrehajtási rendelete (1287/2006/EK) 34. cikkének (1) bekezdésében foglaltakat teljesítve a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete azon részvények esetében, amelyeknél érintett illetékes hatóságnak számít, és amelyek a vonatkozó referencia-időszak végén be voltak vezetve a szabályozott piacra, ezúton közlésezi a következőket:

- az adott részvény vonatkozásában az ügyletek átlagos napi forgalma és darabszáma a referencia-időszakban a Végrehajtási rendelet 33. cikke (1) és (2) bekezdésének megfelelően kiszámítva,
- a likvid részvények vonatkozásában a közkézhányad és a végrehajtott megbízások átlagos értéke a referencia-időszakban a Végrehajtási rendelet 33. cikke (1) és (2) bekezdésének megfelelően kiszámítva .

[A fenti adatokat \(euróban\) a csatolt táblázatok tartalmazzák.](#)

[Részvényadatok, 2008. március \(a táblázatban foglalt adatok a 2008. április 1. – 2009. március 31. közötti időszak vonatkozásában alkalmazandók\)](#)

[Részvényadatok, 2007. október](#)

[Részvényadatok, 2007. július](#)

APEH TÁJÉKOZTATÓ AZ ÖNKÉNTES KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ PÉNZTÁRAK RÉSZÉRE

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (APEH), a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja. törvény) 2008. január 1-jétől érvényes előírásainak betartása érdekében az alábbi tájékoztatást adta a Felügyelet részére és kérte, hogy azt az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak részére tegyék közzé.

Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár magánszemély tagja az adóbevallásában tett nyilatkozatában, vagy az adóhatósági adómegállapítás választásáról szóló nyilatkozatának keretében tett külön nyilatkozatában, vagy munkáltatói adómegállapítás esetén a munkáltatónak átadott nyilatkozatában a 2007-es adóévre vonatkozóan is rendelkezhet az összevont adóalap adójának az adókedvezmények levonása után fennmaradó részéből, az általa meghatározott összegek átutalásáról a megjelölt önkéntes kölcsönös pénztárhoz.

Az Szja. törvény 2008. január 1-jétől hatályos – a 2007. évben megszerzett jövedelmekre vonatkozó – 44/A. § (2) bekezdésében foglaltak szerint, ha a megjelölt **önkéntes kölcsönös pénztárnak a**

magánszemély a teljesítéskor (azaz az összeg átutalásakor) **már nem tagja**, akkor a befolyt összeget a pénztár a magánszemély

- a) más pénztárba történő átlépése esetén a befogadó pénztárhoz továbbutalja,
- b) tagsági jogviszonyának nyugdíjszolgáltatás miatti megszűnése esetén minden további rendelkezés nélkül a magánszemélynek kiutalja,
- c) halála esetén minden további rendelkezés nélkül a kedvezményezett(ek) részére kiutalja, illetőleg kedvezményezett, vagy örökös hiányában – azzal, hogy az összeg a pénztárra száll – az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló törvény szabályai szerint a tagok egyéni számlái javára felosztja,
- d) az a)-c) pontban nem említett esetben az adóhatóságnál erre a célra nyitott beszédési számlára visszautalja azzal, hogy a visszautalt összegre a magánszemély az adóhatósághoz benyújtott kérelme alapján akkor tarthat igényt, ha igazolja, hogy tagsági jogviszonya neki fel nem róható okból szűnt meg.

Az Szja. törvény 44/A. § (2) bekezdésének b) pontjának jelentős változása miatt a pénztár a befolyt összeget a **közvetlenül magánszemély részére** csak abban az esetben fizetheti ki, ha tagsága **nyugdíjszolgáltatás igénybevétele miatt szűnt meg**.

Minden más tagsági megszűnés esetén – az Szja. törvény 44/A. § (2) bekezdésének a) és c) pontjaiban jelzett esetek kivételével – az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárnak a hivatkozott összeget a Magyar Államkincstárnál vezetett, **külön az erre a célra megnyitott, 10032000-06056717 APEH Önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak visszautalási beszédési számlára** kell visszautalnia a magánszemély nevére, adóazonosító jelére történő hivatkozással. A költségvetési számlát **2008. január 1-jei hatállyal nyitotta meg** a Magyar Államkincstár így erre a számlára visszautalás már teljesíthető.

Az APEH kérése alapján felhívjuk az önkéntes kölcsönös pénztárak vezetőinek figyelmét arra, hogy az Szja. törvény 44/A. § (2) bekezdésének d) pontjában jelzett esetekben **a visszautalást minden esetben erre az újonnan megnyitott, APEH Önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak visszautalási beszédési számlára kell teljesíteniük** függetlenül attól, hogy a hivatkozott összeget az APEH a törvényi rendelkezések szerint a személyi jövedelemadó beszédési számláról utalta át.

Kérjük továbbá, hogy – a befolyt összegeknek a 10032000-06056717 APEH Önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak visszautalási beszédési számlára történt átutalását követően – **minden érintett magánszemélyt írásban tájékoztassanak** arról, hogy a visszautalt összegre az adóhatósághoz benyújtott kérelmük alapján csak akkor tarthatnak igényt, **ha igazolják** tagsági jogviszonyuk nekik fel nem róható okból történt megszűnését.

TŐKEPIACI ÖSSZEFOGLALÓ

300.000.000 Ft-ot meghaladó árfolyamértékű részvényügyletek a BÉT-en 2008. 02.26. - 03.19.

Dátum	Idő	Értékpapír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2008.02.26.	15:52:49	OTP	7 425	7 438,10	7 310	7 495	7 350	7 429	60 000	445 500 000
2008.02.27.	11:16:33	RICHTER	37 155	37 137,05	36 900	37 390	37 000	37 150	10 000	371 550 000
2008.02.27.	12:06:06	RICHTER	37 150	37 137,05	36 900	37 390	37 000	37 150	15 000	557 250 000
2008.02.29.	16:17:12	OTP	7 205	7 216,17	7 100	7 330	7 318	7 100	50 000	360 250 000
2008.02.29.	16:35:20	OTP	7 100	7 216,17	7 100	7 330	7 318	7 100	64 081	454 975 100
2008.03.03.	15:37:02	MOL	23 290	23 166,79	22 900	23 845	23 505	22 995	25 000	582 250 000
2008.03.03.	15:46:52	OTP	6 940	6 886,71	6 791	6 979	6 925	6 888	50 000	347 000 000
2008.03.05.	12:30:26	OTP	6 778	6 761,71	6 660	6 870	6 750	6 870	50 000	338 900 000
2008.03.05.	16:02:05	OTP	6 768	6 761,71	6 660	6 870	6 750	6 870	50 000	338 400 000
2008.03.06.	10:48:41	OTP	6 800	6 701,01	6 520	6 900	6 864	6 620	50 000	340 000 000
2008.03.06.	15:10:52	OTP	6 685	6 701,01	6 520	6 900	6 864	6 620	60 000	401 100 000
2008.03.07.	11:53:42	OTP	6 368	6 364,10	6 250	6 505	6 499	6 500	59 800	380 806 400
2008.03.07.	15:37:52	OTP	6 265	6 364,10	6 250	6 505	6 499	6 500	60 000	375 900 000
2008.03.10.	12:03:48	MOL	22 890	22 602,27	22 100	23 300	22 500	22 100	26 660	610 247 400
2008.03.11.	09:37:32	OTP	6 302	6 466,50	6 205	6 769	6 350	6 700	50 000	315 100 000
2008.03.11.	10:42:27	OTP	6 280	6 466,50	6 205	6 769	6 350	6 700	60 000	376 800 000
2008.03.11.	12:24:16	OTP	6 385	6 466,50	6 205	6 769	6 350	6 700	50 000	319 250 000
2008.03.11.	16:03:51	OTP	6 710	6 466,50	6 205	6 769	6 350	6 700	70 000	469 700 000
2008.03.12.	13:11:59	FOTEX	700	700,32	695	715	710	700	459 000	321 300 000
2008.03.12.	15:57:03	OTP	6 850	6 877,74	6 725	7 019	6 895	6 850	60 000	411 000 000
2008.03.14.	15:03:40	OTP	6 750	6 773,95	6 574	6 990	6 750	6 700	50 000	337 500 000
2008.03.14.	15:04:23	OTP	6 700	6 773,95	6 574	6 990	6 750	6 700	50 000	335 000 000
2008.03.14.	15:51:05	OTP	6 574	6 773,95	6 574	6 990	6 750	6 700	75 000	493 050 000
2008.03.18.	13:21:54	OTP	6 810	6 791,20	6 661	6 850	6 661	6 795	100 000	681 000 000
2008.03.18.	15:00:32	OTP	6 828	6 791,20	6 661	6 850	6 661	6 795	50 000	341 400 000

A BÉT-en kötött fix ügyletek 2008.02.26. - 03.19.

Dátum	Idő	Értékpapír	Ár (Ft)	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)
2008.03.11.	11:14:02	OTP	6 400	6 466,50	6 205	6 769	6 350	6 700	19 031	121 798 400
2008.03.13.	16:28:40	OTP	6 525	6 561,23	6 458	6 700	6 506	6 700	14 681	95 793 525
2008.03.19.	16:28:02	OTP	6 861	6 901,99	6 771	7 045	6 975	6 815	11 451	78 565 311
2008.03.19.	16:28:39	MOL	20 835	20 808,16	20 350	21 270	21 000	20 500	1 500	31 252 500

A tőzsdei kereskedés szüneteltetését előidéző részvényügyletek 2008.02.26. - 03.19.

	Dátum	Időpont	Értékpapír	Ár (Ft)	Mennyiség (db)	Érték (Ft)	Bázisár (Ft)	Eltérés a bázisártól (%)	Bázisár dátuma	Napi átlagár (Ft)	Napi minimum ár (Ft)	Napi maximum ár (Ft)	Napi nyitó ár (Ft)	Napi záró ár (Ft)	Napi összforgalom (db)
A kategória	2008.03.07.	10:56:43	AAA	196	300	58 800	219	-10,50	2008.03.06.	197,31	187	212	212	196	62 934
	2008.03.12.	11:01:41	AAA	191	182	34 762	173	10,40	2008.03.11.	187,47	174	192	174	185	14 401
	2008.03.11.	10:12:57	DANUBIUS	6	300	1 965 000	7 350	-10,88	2008.03.07.	7 061,91	6 550	7 285	7 110	7 200	8 203
	2008.03.11.	10:30:33	GSPARK	1	198	199 980	1 125	-10,22	2008.03.10.	1 095,65	1 010	1 125	1 125	1 099	6 111
B kategória	2008.03.05.	11:24:58	BOOK	780	1	780	665	17,29	2008.02.27.	780,00	780	780	780	780	1
	2008.03.17.	09:29:30	CSEPEL	362	100	36 200	410	-11,71	2008.03.14.	362,47	362	409	362	409	101
	2008.03.18.	14:53:37	CSEPEL	365	4	1 460	409	-10,76	2008.03.17.	389,44	365	409	365	409	9
	2008.03.11.	14:37:33	GARDENIA	79	1 975	156 025	92	-14,13	2008.03.05.	80,54	79	87	87	82	3 975
	2008.03.14.	10:38:18	PHYLAXIA	28	1 877	52 556	25	12,00	2008.03.13.	26,60	25	28	25	26	3 618 838

SZAKMAI KONZULTÁCIÓK

ELÉRHETŐK A PÉNZTÁRAKAT ÉRINTŐ 2008. ÉVI JOGSZABÁLY-MÓDOSULÁSOK ELŐADÁSAI

2008. március hónap folyamán több időpontban is tartott a pénztárakat érintő jogszabályváltozásokkal kapcsolatban szakmai konzultációt a felügyelet. Az alábbi címekkel elhangzott előadások elérhetők [innen](#).

A 2008. évi egészség és önszegélyező pénztári jogszabály-módosulásokról

[Fülöp Tamás: Az egészség-és önszegélyező pénztárak felügyelési tapasztalatai](#)

[Szűcs József: Központban az elszámoló egység avagy 2008. évi számviteli és egyes befektetési rendeleti változások \(egészség- és önszegélyező pénztárak\)](#)

[File Tamás: A befektetési szabályok változása a 2008. évben \(egészség- és önszegélyező pénztárak\)](#)

[Szakál Gyöngyvér - Seregi László: A felügyeleti díjak számítási rendszerének változása](#)

A 2008. évi magánpénztári jogszabály-módosulásokról

[Fülöp Tamás: A magánnyugdíjpénztárak felügyelési tapasztalatai](#)

[Szűcs József: Központban az elszámoló egység avagy 2008. évi számviteli és egyes befektetési rendeleti változások \(magánpénztárak\)](#)

[File Tamás: A befektetési szabályok változása a 2008. évben \(magánpénztárak\)](#)

[Varga Éva: Az Mpt. és a Tbj. törvény kapcsolódó kormányrendeleteinek módosításai, a központosított tagdíjbevallás, -beszedés kérdései](#)

2008. évi önkéntes nyugdíjpénztári jogszabály-módosulásokról

[Fülöp Tamás: Az önkéntes nyugdíjpénztárak felügyelési tapasztalatai](#)

[Szűcs József: Központban az elszámoló egység avagy 2008. évi számviteli és egyes befektetési rendeleti változások \(önkéntes nyugdíjpénztárak\)](#)

[File Tamás: A befektetési szabályok változása a 2008. évben \(önkéntes nyugdíjpénztárak\)](#)

[Fábián István: Az elektronikus adatszolgáltatás változásai](#)

ELÉRHETŐK A SZOLVENCIA II QIS3 TÉMÁBAN TARTOTT KONZULTÁCIÓ ELŐADÁS ANYAGAI

2008. március 20-án a PSZÁF szakmai konzultációt szervezett "A Szolvencia II projekt harmadik és negyedik mennyiségi hatástanulmánya" címmel. A témát a felügyelet azért tartja különösen fontosnak, mert a Szolvencia II projekt keretében készülő új szabályozás várhatóan 2012-ben fog hatályba lépni az EU minden országában, és így Magyarországon is, melyre időben el kell kezdeni a felkészülést.

A felkészüléshez komoly segítséget jelenthet a mennyiségi hatástanulmányokban való részvétel, mely egyúttal lehetőséget is biztosít a cégek számára, hogy eredményeikkel közvetlenül is befolyásolni tudják az új szabályozásban alkalmazni kívánt kalibrációt.

A hatástanulmányokban való részvétel előnyeit egyre több biztosítótársaság felismerte, így a korábbi 5-höz képest a QIS3-ban már 13 biztosító vett részt Magyarországról lefedve ezáltal az életági, illetve a nem-életági biztosítási piacunk 86-86 százalékát. Ez európai viszonylatban is nagyon szép eredménynek tekinthető, de a Felügyelet természetesen tovább szeretné növelni a résztvevők körét, hogy ezáltal minél több biztosítónk megkezdje a felkészülést, és így az új szabályozásra való átállás minél zökkenő mentesebben történhessen meg Magyarországon.

A konzultáción elhangzott előadások – melyek során a PSZÁF szakemberei kitértek a Szolvencia II tesztelési folyamatának kérdéseire, és néhány fontos részprobléma személyes megtárgyalására is - elérhetők [innen](#).

[Gaálné Kodila Diána: A Szolvencia II harmadik mennyiségi hatástanulmányának \(QIS3\) eredményei](#)

[Malicskó László Gábor: QIS 3 tapasztalatai a nem-élet területen](#)

[Somlóiné Tusnády Paula: Tartalékok értékelése a QIS4-ben](#)

[Zubor Zoltán: Proxyk alkalmazása a biztosítástechnikai tartalékok becslése során](#)

[Szabó Péter: QIS 4 szavatolótőke-szükséglet \(stangard formula\), minimális tőkeszükséglet](#)

[Boziné Kristóf Katalin: Belső modellek a QIS4-ben](#)

[Góg Enikő: A QIS3 tapasztalatai a Posta Biztosítónál](#)

[A Szolvencia II harmadik mennyiségi hatástanulmányának eredményei \(QIS3\) témában tartott konzultáción elhangzott előadások anyaga](#)

FOGYASZTÓVÉDELEM

MIFID ÜGYFÉLTÁJÉKOZTATÓ - BEFEKTETÉS PÉNZÜGYI ESZKÖZÖKBE

A befektetési vállalkozások és hitelintézetek számára 2008. február 1-jétől alkalmazandó törvényi előírások teszik kötelezővé, hogy egyes befektetési szolgáltatások elvégzése előtt az ügyfél iskolai végzettségének, foglalkozásának, vagyoni-jövedelmi helyzetének figyelembe vételével információkat szolgáltatson az adott szolgáltatással kapcsolatban. Ennek érdekében, hogy az ügyfelek érdekei a lehető legteljesebb mértékben érvényesüljenek a befektetési folyamat során, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete kiadott egy 13 oldalas tájékoztató anyagot, melyben összefoglalta a befektetőket érintő legfontosabb változásokat.

Tekintettel arra, hogy a befektetési termékek egyre összetettebbé váltak az ügyfelek érdekében szükséges volt a befektetési szolgáltatások fogyasztóvédelmi, ügyfél-tájékoztatási szabályainak fejlesztése, erősítése. Ennek keretében született az Európai Unióban az ún. MiFID irányelv, azaz az Európai Parlament és Tanács 2004/39/EK számú, a pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv (a rövidítés az angol nyelvű elnevezéséből származik (Markets in Financial Instruments Directive).

Az irányelv hazánkban a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvényben került átültetésre. A törvény az irányelvvvel összhangban meghatározza azokat a szabályokat, amelyek szerint a befektetési szolgáltatásokat, árutőzsdei szolgáltatásokat nyújtó társaságok tevékenységüket végezhetik, ideértve az ügyfelekkel kötött szerződésekre és ügyletekre vonatkozó előírásokat is. A törvény számos új, az eddigi szigorú szabályokon túllépő fogyasztóvédelmi rendelkezést tartalmaz.

[MiFID ügyfél tájékoztató - Befektetés pénzügyi eszközökbe - teljes szöveg](#)

TÁJÉKOZTATÓ A COMMON BASED KFT-VEL KÖTÖTT HATÓSÁGI SZERZŐDÉSRŐL

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) a fogyasztók érdekében védelmére tekintettel 2008. március 05-én hatósági szerződést kötött a Common Based Kft-vel (székhelye: 1137 Budapest, Újpest rakpart 7.). A hatósági szerződés – amelyre a Felügyelet státusztörvénye biztosít lehetőséget – a hatóság és a felügyelt intézmény megállapodása, melyben utóbbi önként vállalja, hogy a szerződésben megfogalmazott kötelezettségeknek eleget tesz.

A Common Based Kft 2004. december 8-án kezdte meg fogyasztói csoportszervező tevékenységét. A Felügyelet 2006. december 21-én határozatában megállapította, hogy a társaság jogosulatlan pénzügyi szolgáltatást végez, mivel a csoporttagokkal kötött szerződéseiben vállaltakat gyakorlatában nem teljesítette mindenre kiterjedően.

A 2007-ben indított felügyeleti utóvizsgálat célja annak ellenőrzése volt, hogy a társaság kijavította-e a Felügyelet által kifogásolt jogszabálysértő gyakorlatát. A társaság ezt megtette, így a tevékenysége nem minősül engedély nélküli pénzügyi szolgáltatásnak. A Felügyelet az utóvizsgálat során azonban olyan kockázatokot tárt fel a társaság működése kapcsán, amelyek kiküszöbölésére hatósági szerződés megkötése vált szükségessé.

A hatósági szerződés keretében a Társaság vállalta, hogy az előtörlesztési rendszerét átalakítja és a jövőben az előtörlesztési szelvényeket zártan fogja kezelni.

A Társaság 2008-ban már újabb fogyasztói csoportokat nem fog szervezni.

Ha a Common Based Kft. megszegné a hatósági szerződésben vállaltakat, a megállapodás végrehajtható okiratnak minősül, amely alapján a Felügyelet bírságot róhat ki a társaságra. A Felügyelettel megkötött hatósági szerződés nem érinti más közigazgatási hatóság hatáskörét. A hatósági szerződés ügyfélfogadási időben megtekinthető a Felügyelet székhelyén (1013 Budapest, Krisztina krt. 39.).

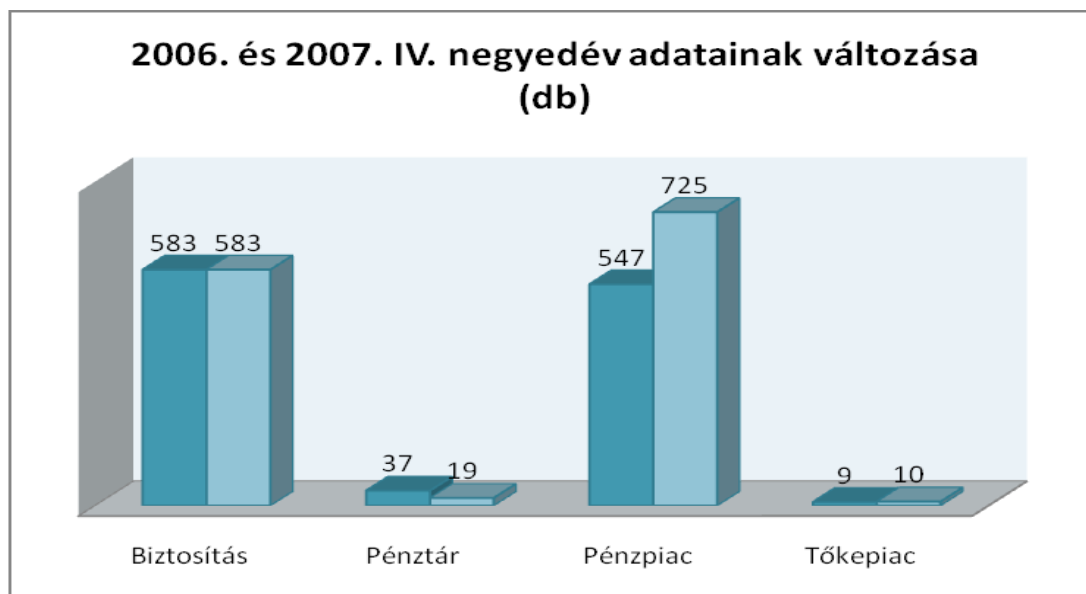
FELÉRE CSÖKKENT A PÉNZTÁRI SEKTORBAN A PANASZOK SZÁMA - 2007. IV. NEGYEDÉV

Mind a tárgynegyedévben, mind éves szinten dinamikus volt a panaszszám növekedése a pénz- és tőkepiaci szektorban, a biztosítási szektorban az előző év hasonló időszakához képest viszont stagnálást tapasztalhatunk. A pénztárakkal szemben benyújtott panaszok száma az előző negyedévhez képest csaknem a felére csökkent, de a múlt év hasonló időszakához képest is kevesebb volt a bejelentés.

Panaszok időszaki alakulása

2007. IV. negyedévben a Felügyeletre érkezett panaszok száma az előző negyedévhez képest 8,8 százalékkal, míg az előző év hasonló időszakához képest ennél nagyobb mértékben, 13,7 százalékkal növekedett. A legerőteljesebb növekedés az előző negyedévhez képest a biztosítási területen - 15,9 százalékos -, a tőkepiaci szektorban - 42,9 százalékos - volt (utóbbinál azonban az abszolút számú emelkedés mindössze 3 db volt), míg a pénztári panaszok száma csaknem a felére esett vissza. Ugyanakkor az előző év hasonló időszakához képest a biztosítási szektornál stagnálás, a pénzpiaci szektornál erőteljes növekedés, a pénztáraknál a panaszszám csaknem felére történő csökkenése volt a jellemző.

Megnevezés	2006. IV. né. (db)	2007. IV. né. (db)	2007/2006 (százalék)
Biztosítás	583	583	100
Pénztár	37	19	51,4
Pénzpiac	547	725	132,5
Tőkepiac	9	10	111,1
Összesen	1176	1337	113,7

2007. évben összesen 5410 db panaszt nyújtottak be a Felügyelethez, 24,7 százalékkal többet, mint 2006. évben. Megfigyelhető, hogy a két év negyedéves adataiban bekövetkezett változás biztos, egyenletes növekedést mutat. 2007-ben a panaszok 24,7 százaléka esett az utolsó negyedévre, míg 2006-ban több mint 27 százaléka. A tárgyévben a legtöbb panasz az I. negyedévben történt, ellentétben az előző évvel, amikor az utolsó negyedév súlya volt a legmagasabb.

Éves szinten a biztosítási szektort illetően a panaszok száma 29,2 százalékkal, a pénz- és tőkepiaci szektorban 23,3 százalékkal volt magasabb 2007-ben, mint 2006-ban. A pénztári szektort érintő panaszok száma ugyanakkor 2007-ben éves szinten is csökkent csaknem 10 százalékkal. A legnagyobb arányú növekedés a biztosító rt.-k, a bankok és a pénzügyi vállalkozások vonatkozásában történt. A pénztáraknál a szektor szintű csökkenés a magán nyugdíjpénztárakkal szemben benyújtott panaszok számának csaknem felére mérséklődése miatt következett be, míg az önkéntes nyugdíjpénztárak, egészségpénztárak és önszegélyező pénztárak tekintetében jelentős panaszszám növekedés történt.

A 2007. IV. negyedévben beérkezett 1176 panaszügynek 37 százaléka, összesen 495 ügye zárult le. Az ügyfelek számára valamiféle kedvező megoldással (ún. *eredményesen*)⁷, lezárt ügyek aránya az összes lezárt ügyön belül 25,9 százalékos volt, ebből a biztosítási szektorban 33,8 százalékos, a pénz-és tőkepiaci szektorban 18,3 százalékos, a pénztári szektorban pedig 33,3 százalékos.

Éves szinten a 2007-ben összesen beérkezett 5410 bejelentés közül az ügyek 81,6 százaléka, azaz 4414 ügy zárult le. Ezekből 33,1 százalék zárult le az ügyfél számára valamilyen kedvező eredménnyel. A biztosítási szektornál 46,4 százalék, a pénz-és tőkepiaci szektornál 22,5 százalék, a pénztári szektornál 18,9 százalék volt az eredményesen lezárt ügyek aránya. Az „eredményességi” ráta tehát éves szinten számottevően kedvezőbben alakult, mint a IV. negyedévben.

Pénz- és tőkepiaci szektor

Mind a tárgynegyedévben, mind éves szinten dinamikus volt a panaszszám növekedése, méghozzá a bankok részarányának emelkedésével, de a takarékszövetkezetek részarányának csökkenésével. 2007. IV. negyedévben a bankok elleni panaszok a pénz- és tőkepiaci panaszok 83,0 százalékát, a takarékszövetkezetek pedig 3,4 százalékát képezték, ellentétben a 2006. IV. negyedévi 77,3 százalékos banki és 7,2 százalékos takarékszövetkezeti részarányával szemben. Éves szinten a bankok 2006. évi 78,7 százalékos részesedése 2007-ben 81,8 százalékra, a takarékszövetkezetek 2006. évi 6,6 százalékos részaránya 2007-ben 3,5 százalékra változott.

⁷ eredményes ügyként jelölik a statisztikában az ügyfél számára a panaszkezelési eljárás eredményeként részben vagy egészben sikeresen lezárt ügyet

A panaszok többsége változatlanul az intézmények hitelezési tevékenységével kapcsolatos, a beszámolási időszakban a szektorra érkezett bejelentések 62,2 százaléka kapcsolódott a hitelezéshez. Az előző negyedév 63,4 százalékos hitelezési részesedésével szemben ez némi csökkenést jelent, viszont a II. negyedév 58,6 százalékos arányával szemben még mindig jelentős a növekedés. A lakáshitelezéssel és fogyasztási hitelezéssel kapcsolatos panaszok részaránya az előző negyedévhez képest némileg csökkent, viszont az ún. általános hitelezéssel kapcsolatos panaszok részaránya kis mértékben növekedett. A többi szolgáltatási ágánál nem történt jelentős mértékű változás az előző negyedévhez képest.

A panasztípusok szerinti megoszlásnál az elszámolás, megbízás teljesítés kategóriába sorolt panaszok képviselték változatlanul a legmagasabb arányt, az összes pénz-és tőkepiaci szektort érintő panaszokon belül részaránya 21,1 százalékról 27,6 százalékra emelkedett. Figyelemre méltó, hogy ugyanakkor a tájékoztatási hiányosságra visszavezethető panaszok száma és részaránya az előző negyedévhez képest csökkent 16,6 százalékról 11,6 százalékra. A többi panasztípusnál nem történt jelentős változás.

2007. IV. negyedévben a 10 legnagyobb panasz számmal érintett szolgáltató ellen benyújtott panaszok együttesen az összes pénz-és tőkepiaci panaszok 68 százalékát tették ki, ugyanezen pénzügyi intézmények 78,7 százalékos együttes piaci részesedése mellett. A 10 intézmény összes panaszon belüli részesedése az előző negyedévhez képest 2 százalékponttal csökkent, együttes piaci részesedésük 5,5 százalékponttal történő csökkenése mellett, tehát a **panaszok koncentrációja** az előző negyedévhez képest mérséklődött. (A szolgáltatók további értékeléséhez egy relatív rangsort is figyelembe vesz a Felügyelet, amelyhez az egy panaszra jutó eszközállomány mutatót használjuk fel.)

2007. IV. negyedévben a pénz-és tőkepiaci szektorban a tárgynegyedévben beérkezett panaszoknak a 34,1 százaléka, azaz 252 ügy zárult le. Az előző negyedévi 21 százalékos aránnyal szemben a tárgynegyedévben a lezárt ügyek mindössze 18,3 százaléka bizonyult részben vagy egészében az ügyfél számára eredményesnek. 2006. IV. negyedévben ez az arány 21,4 százalékos volt.

Biztosítási szektor

A biztosítási szektorban 2007. IV. negyedévben az előző negyedévhez képest a panaszszám 15,9 százalékkal növekedett, ugyanakkor az előző év hasonló időszakához képest viszont stagnálást tapasztalhatunk. A 2007. III. negyedévi – a II. negyedévhez viszonyított – közel 20 százalékos panaszszám csökkenését tehát a IV. negyedévi növekedés nem „kompenzálta”.

Éves szinten ugyanakkor 2007-ben a biztosítókat érintően 29,2 százalékkal több panaszt nyújtottak be a Felügyelethez, mint előző évben.

A panaszok intézménytípusonkénti alakulásában számottevő változás nem történt.

A biztosítási szolgáltatások tekintetében 2007. IV. negyedévben is változatlanul a **kötelező gépjármű felelősségbiztosításra vonatkozóan érkezett a legtöbb panasz** (az összes panasz 61,7 százaléka). Az arány azonos az előző negyedévvel, tehát változás ebben a tekintetben nem történt. Növekedett viszont a unit-linked életbiztosítások (3,6 százalékról 5,5 százalékra), valamint a casco biztosítások (4,4 százalékról 5,7 százalékra) iránti panaszok részesedése, miközben a hagyományos életbiztosítások és egyéb vagyonszolgáltatások iránti panaszok részaránya csökkent.

2007. IV. negyedévben a panasztípusok szerinti rangsor tekintetében a téren nem történt változás, hogy **továbbra is az ügyviteli kérdések és a kárügyek elhúzódomása típusú panaszokból érkezett a legtöbb** ebben a negyedévben is. Mind az ügyviteli kérdések, mind a kárügyek elhúzódomása miatti panaszok részaránya azonban az előző negyedévhez képest mérséklődött: előbbi 42,2 százalékról 37,2 százalékra, utóbbi 24,3 százalékról 22,6 százalékra. **Jelentős arányeltolódás történt ugyanakkor a kártérítési összeg/biztosítási összeg típusú panaszok javára: részarányuk 12,3 százalékról 17,5 százalékra emelkedett.** A többi panasztípus tekintetében jelentős változás nem történt.

A 10 legmagasabb panaszszámmal rendelkező biztosító ellen összesen 509 bejelentés érkezett, mely az összes biztosítási szektort érintő panasz 87,3 százalékát teszi ki az érintett intézmények 69,8 százalékos együttes piaci részesedése mellett. A panaszszám szerinti koncentráció eszerint az előző negyedévhez képest csökkent, mivel 2007. III. negyedévben 89,5 százalékos panaszszám részesedés mellett az érintett intézmények együttes piaci részesedése 79,6 százalékot tett ki. (A biztosítási szektor szolgáltatóinak a panaszok oldaláról történő további értékeléséhez egy relatív rangsort is figyelembe veszünk, amelyhez az ügyfélállomány adatait használjuk fel, az egy panaszra jutó szerződésszám mutató számításával.)

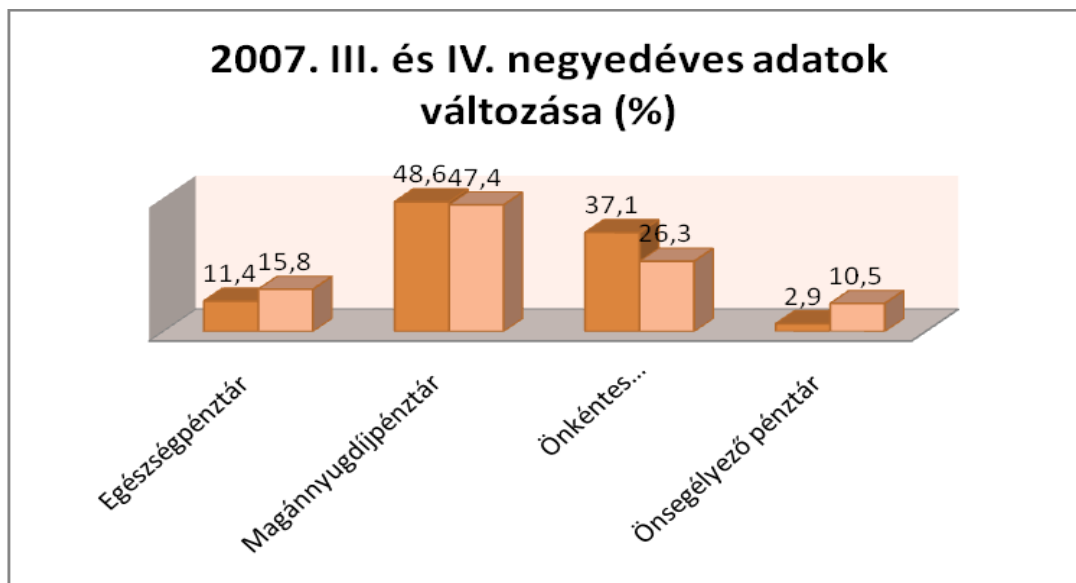
A 2007. IV. negyedévben beérkezett panaszok közül a tárgynegyedévben 234 panaszügy (40,1 százalék) zárult le. A lezárt panaszügyek 33,8 százaléka volt a panaszos számára részben vagy egészében eredményesen befejezettnek tekinthető. Az előző negyedévben ez az arány 44,2 százalék, 2006. IV. negyedévben pedig 41,4 százalék volt.

Pénztári szektor

A pénztárakkal szemben benyújtott panaszok száma az előző negyedévhez képest csaknem a felére csökkent. Különösen nagyarányú volt a csökkenés az önkéntes nyugdíjpénztárak és magán nyugdíjpénztárak vonatkozásában. Tekintettel arra, hogy e két pénztártípus elleni panaszok képezték az összes pénztári panasz 85,7 százalékát, ezért a szektor panaszszám alakulását a náluk bekövetkezett változás jelentősen befolyásolta és idézte elő az összes panasz drasztikus csökkenését. A magán- és önkéntes nyugdíjpénztárak együttes részaránya (összesen 14 db panasszal) a tárgynegyedévben 73,7 százalékra csökkent.

A pénztári szektorral kapcsolatos panaszok pénztártípus szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja:

Megnevezés	2007. III. né. (db)	2007. III. né. (százalék)	2007. IV. né. (db)	2007. IV. né. (százalék)	2007. IV./III. né. (százalék)
Egészségpénztár	4	11,4	3	15,8	75
Magánnyugdíjpénztár	17	48,6	9	47,4	52,9
Önkéntes nyugdíjpénztár	13	37,1	5	26,3	38,5
Önsegélyező pénztár	1	2,9	2	10,5	200
Összesen	35	100	19	100	54,3

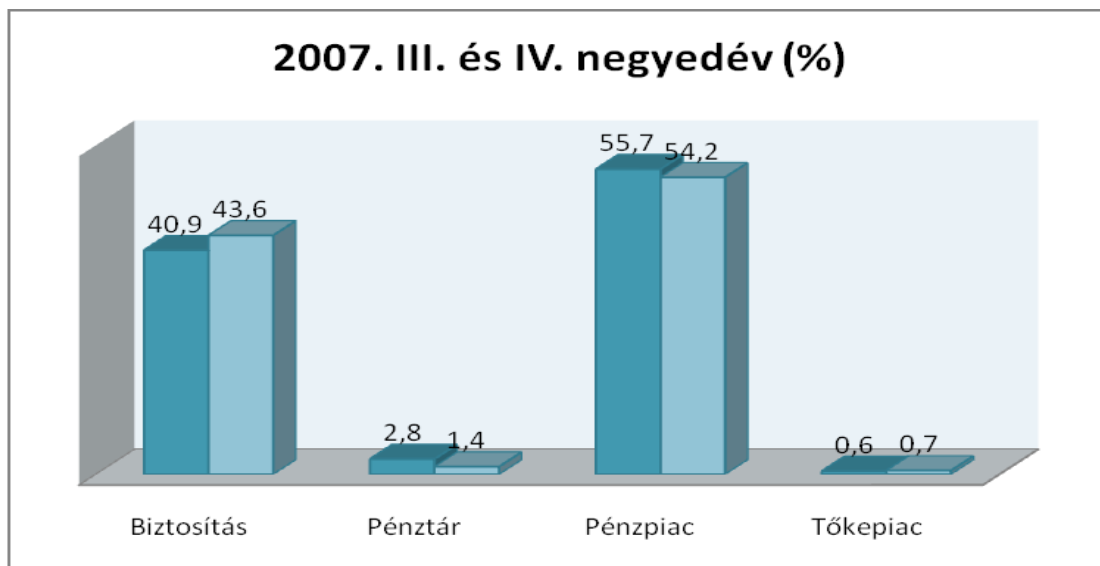
2007. IV. negyedévben a 19 db pénztári panasz közül 9 zárult le (47,4 százalék). A negyedévben lezárt panaszok 33,3 százaléka a panaszos számára részben vagy teljes mértékben eredményes volt, míg az előző év hasonló időszakában ugyanez az arány csak 18,8 százalékot tett ki. Éves szinten az „eredményességi” ráta 18,9 százalékos volt, tehát a IV. negyedévben a pénztári szektorban az év I.-III. negyedévi időszakához képest az eredményesség terén javulás következett be.

1. sz. melléklet

- Panaszstatisztikai táblázatok -

Panaszok számának alakulása 2007. III. és IV. negyedévben

Megnevezés	2007. III. negyedév (db)	2007. III. negyedév (százalék)	2007. IV. negyedév. (db)	2007. IV. negyedév (százalék)	2007. IV./III. n.év változás (százalék)
	db	százalék	db	százalék	százalék
Biztosítás	503	40,9	583	43,6	115,9
Pénztár	35	2,8	19	1,4	54,3
Pénzpiac	684	55,7	725	54,2	106,0
Tőkepiac	7	0,6	10	0,7	142,9
Összesen	1229	100	1337	100	108,8

A pénz- és tőkepiaci szektor szolgáltatóira érkezett panaszok szolgáltatásfajtankénti megoszlása 2007. IV. negyedévében

Szolgáltatás	db	százalék
Általános hitelezés	220	30
Lakáshitelezés	178	24,3
Folyószámla vezetés	109	14,9
Fogyasztási hitelezés	58	7,9
Bankkártya műveletek	26	3,5
Befektetési szolgáltatás	34	4,6
Betét konstrukciók	38	5,2
Lízing	9	1,2
Elektronikus bankolás	11	1,5
Készpénzforgalom	6	0,8
Portfoliókezelés	1	0,1
Egyéb (pl.: ügyviteli hibák, árfolyamhasználat)	45	6,1

A pénz- és tőkepiaci szektor szolgáltatóira érkezett panaszok megoszlása panasztípusok szerint 2007. IV. negyedévében

Megnevezés	db	százalék
Elszámolás, megbízás teljesítés	203	27,6
Szolgáltatás minősége	123	16,7
Tájékoztatási hiányosság	85	11,6
Egyéb ügyviteli hibák	88	12
Jutalék, költség, díj mértéke	69	9,4
KHR lista	30	4,1
Nyilvántartási hiányosság	22	3
Kamatok mértéke	32	4,4
Állami támogatás	13	1,8
Törlesztőrészlet mértéke	13	1,8
Árfolyamhasználat	9	1,2

Egyoldalú szerződésmódosítás	20	2,7
Méltányossági kérelem	8	1,1
Ügynöki tevékenység	6	0,8
Hozam mértéke	8	1,1
Jogosulatlan tevékenység	3	0,4
Árfolyamkülönbözet	3	0,4

**A biztosítási szektor szolgáltatóira érkezett panaszok szolgáltatásfajtánkénti megoszlása
2007. IV. negyedévében**

Szolgáltatás	db	százalék
Kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás	360	61,7
Hagyományos életbiztosítás	77	13,2
Lakásbiztosítás/otthonbiztosítás	41	7
Casco	33	5,7
Unit linked életbiztosítás	32	5,5
Egyéb vagyónbiztosítás	10	1,7
Balesetbiztosítás/betegbiztosítás	12	2,1
Felelősségbiztosítás	12	2,1
Egyéb	6	1

**A biztosítási szektor szolgáltatóira érkezett panaszok panasztípusonkénti megoszlása
2007. IV. negyedévében**

Panasztípus	db	százalék
Ügyviteli kérdések	217	37,2
Kárügyintézés elhúzódása	132	22,6
Kártérítési összeg/biztosítási összeg mértéke	102	17,5
Kárigény/szolgáltatási igény elutasítása	86	14,8
Ügyfél-tájékoztatás hiányossága a szerződéskötés előtt	14	2,4
Tájékoztatás hiányosságai	8	1,4
Ügyintézés elhúzódása	5	0,9
Egyéb	19	3,3

**A pénztári szektor szolgáltatóira érkezett panaszok panasztípusonkénti megoszlása
2007. IV. negyedévében**

Panasztípus	db	százalék
Számlavezetés	7	36,8
Tagsági viszony	6	31,6
Egyéb	6	31,6
Összesen	19	100,0

NAGYÍTÓ

„AZ MA MÁR NEM KÉRDÉS: INTEGRÁLT FELÜGYELETRE VAN-E SZÜKSÉG”

Interjúja Erdős Mihállyal, a PSZÁF főigazgató-helyettesével

A nemzetközi pénzügyi-tőkepiaci szabályozás napjainkban túlzás nélkül forradalmi átalakuláson megy át, s ez érinti a pénzügyi-tőkepiaci szolgáltatások legnagyobb fogyasztói közé tartozó nyugdíjpénztárakat is. A 2006 júliusában megszavazott törvénymódosítások következtében olyan nagy horderejű fejlemények kerültek napirendre a pénztárszektorban, mint a központi tagdíjbeszedésre történő áttérés, a működési és a vagyonkezelési költségek hatósági korlátozása, a vagyonkezelők pályáztatásának kikötése, valamint a választható portfóliók rendszerének kötelező bevezetése. (Bank & Tőzsde, 2006. 7–8. szám) Ráadásként legújabbban finisében jár a befektetési egység intézményének a pénztári megtakarításokra való adaptálása, ami így egyszerre már-már sokkszerű hatásnak látszik.

– Engedje meg, hogy egy személyes kérdéssel kezdjük, hiszen lényeges változás történt a szakmai karrierjében: júliusban átvette a Marsi Erika utódként főigazgatóvá előlépő Varga Csaba beosztását. Annak idején, az egyesített pénzügyi hatóság megalakulásakor (kis kitérőt követően) a pénztárakat felügyelő jogelőd intézménytől érkezett PSZÁF-hoz, a pénztári ágazatba. Ezt a specializációját számos megnyilatkozása – például szakmai publikációi – tükrében máig megőrizte, holott az elmúlt években már ágazatközi beosztásban dolgozott. Vajon mit jelent az újabb váltás az ágazattal való kapcsolata szempontjából?

– A nyugdíjpénztári témakör mindig közel állt hozzám, mivel talán a pénzügyi szektor egyik legösszetettebb intézményeiről van szó. Ha a nyugdíjrendszerrel való kapcsolatát nézzük, akkor a makroökonómia terepén járunk, ha meg a piaci vonatkozásokat, akkor a mikroökonómiai összefüggéseknél találjuk magunkat. De gondolhatunk a megtakarítási, tehát a tőkepiaci és a biztosítási összefüggésekre is, sőt a szociológiai kapcsolódásokra is indokolt utalnom – nagyon érdekes elemzéseket lehet tanulmányozni! Csupán a hitelintézeti szektor az, amelyről első ránézésre azt lehet vélni, hogy viszonylag kevés területen érintkezik a két ágazat. De tudjuk, hogy ez nem így van. A bankok kínálatában régen megjelentek már a nyugdíjtermékek, a pénztárak és a pénzügyi csoportok több szálon kapcsolódnak egymáshoz.

Az új beosztásomban – fájó szívvel mondom ezt – kevesebb időt tudok erre a szegmensre fordítani. Természetesen a rálátásomat nem fogom elveszíteni, és a stratégiai jelentőségű eseményekkel, folyamatokkal ezután is foglalkozom majd, a nyugdíjpénztárak egyik csoportja vonatkozásában én vagyok az ún. kiadmányozó. Például a nemzeti nyugdíj-kerekasztal munkájában szavazati jog nélkül ugyan, de a jövőben is szeretnék közreműködni. Végére is reményeim szerint ahhoz azért hozzájárulhatok, hogy a felügyelet munkájában is nagyobb figyelem háruljon a napjainkban már több mint kétezer milliárd forintos vagyont halmozó pénztári szektorra.

– Felügyeleti illetékes vezető munkatársként évek óta tisztségeket visel a nyugdíjágazat nemzetközi szervezeteiben. Megválnak ezektől?

– Az EU kebelében tevékenykedő Európai Biztosítási és Foglalkoztatói Nyugdíjak Bizottságában a nyugdíj-munkacsoportnak voltam a vezetője három évig, a rotációban betöltött megbízatásom lejártáig, júliusig. Újabban a biztosításfelügyelet világszervezetében (Nemzetközi Biztosításfelügyeleti Szövetség) kezdtem el dolgozni a nyugdíj-koordinációs bizottság elnökeként. Végül a Nyugdíjfelügyelők

Nemzetközi Szervezetében (IOPS) mint eddig, ezután is képviselem a végrehajtó bizottságban Magyarországot, illetve a felügyeletet.

– A PSZÁF berkeiben nyílt titok, hogy egyszer már felkérték főigazgató-helyettesnek – 2004-ben, amikor a kormány fellépése nyomán új vezetőséget kapott az intézmény, és elkezdődtek a szervezet markáns átalakítását célzó munkálatok. Farkas István szakmai előéletének ismeretében kézenfekvőnek is látszott a választás, hiszen ő a pénztári piacról érkezett a felügyeleti tanács élére. Ön akkor nem vállalta, most vállalta. Elárulja a megfontolásait?

– 2004-ben nyugdíjpénztári elnöki tanácsadó voltam. Sarkosan fogalmazva egyszektornyai tapasztalattal a hátam mögött kellett volna hirtelen valamennyi szektorhoz kötődő feladatot vállalnom, amit akkor túl nagy kihívásnak gondoltam. Azóta viszont számos tapasztalatot szereztem. Foglalkoztam a biztosítási szektorral, és a tőkepiaci előéletemre támaszkodva vezettem a felügyelet vagyongazdálkodási bizottságát. Az utóbbi azért lényeges, mert ez a grémium szektorsemlegesen tevékenykedett, tehát függetlenül attól, hogy befektetési alapkezelők vagy bankok, netán nyugdíjpénztárak voltak-e munkálkodásának az érintettjei. Büszke is vagyok azokra a kollégáimra, akikkel együtt dolgoztunk. 2005-ben ugyanis elvégeztünk egy olyan befektetéskezelési témavizsgálatot, amely házon belül valóságos forradalmi változást hozott. Mind a négy felügyelt szektort ugyanazon szempontrendszer alapján vizsgáltuk meg, szakítva azzal a gyakorlattal, mely szerint a kollégák az ágazati specializációjuknak megfelelően más-más szempontokat képviseltek a munkákban. Ez minden tekintetben nagy kihívás volt. Egyrészt a vizsgálóknak bele kellett látniuk más szektorok tevékenységébe, másrészt el kellett fogadniuk, hogy a vizsgálat folyamán nem ők képviselik az összes aspektust annak a szektornak a vonatkozásában, amelyikhez ők kötődnek a legerősebben, ráadásul adott esetben a kompetens munkatársuk más véleményt képvisel.

Ez komoly és hasznos tanulmánynak számított mindannyiunk számára, ideértve a piacot is. Körülbelül két évbe telt, mire a vizsgálat nyomán keletkezett valamennyi anyagot lezártuk. Igaz, a mérleg serpenyőjében van öt felügyeleti tanácsi ajánlás kiadása is, például – a legfontosabbakat említve – a kockázatkezelésről vagy az ügyfelek tájékoztatásáról szóló.

– Hogy az alapvetően egy-egy pénzügyi ágazathoz kötődő szakmai tudás integrációja milyen nehéz lehet, azt talán az is jelzi, hogy a PSZÁF csak 2006-ban jelentette meg az első olyan dolgozatát, amelyik sorra vette a pénz-, a tőke- és a biztosítási piaci direktívák legfontosabb kapcsolódásait. Eközben persze az üzlet „száguld”, egy-egy pénzügyi csoport élén olyan döntéseket hoznak, amelyek az ágazati hovatartozásuktól függetlenül egyszerre érinthetik akár az összes leányvállalat kockázatait. Mennyire követhető intellektuálisan ez a folyamat akkor, amikor az üzletre reflektálni igyekvő pénzügyi szabályozás nagyon mély szakmai ismereteket igényel?

– Az ma már nem kérdés, hogy integrált felügyeletre van szükség, hogy a napi munkát ennek jegyében kell szervezni és elvégezni. A kérdés valójában az, hogy hogyan lehet elérni a képzésben és a kollégák szemléletében a sokoldalú megközelítést és általánossá tenni ennek az igényét – azt tehát, hogy általánosan úgy viszonyuljunk a feladatokhoz, hogy amikor nem elég az ember saját ismerete, keresse meg a hozzáértő munkatársát.

Éppen ezt szem előtt tartva mostanában nagyon sokat dolgozunk két fontos átalakításon. Az egyik a kockázatalapú felügyelés. A kockázat mindegyik pénzügyi szektor közös jellemzője, ezért az eljárásaink és a módszereink is azonos elveken fognak alapulni. Remélhetőleg 2008 első negyedében eldőrdülhet a startpisztoly. A másik fontos témakör a pénzügyi csoportok felügyelése. A cél itt is annak a módszertannak a kidolgozása, amelynek a birtokában valóban integrált vizsgálatokat tudunk elvégezni, feltárva a csoportok tagjai közötti kapcsolatok különböző aspektusait és az ezekből fakadó kockázatokat.

Ez tényleg intellektuális kihívás, amire a napi rutinmunka mellett is időt kell szakítanunk. Számos képzést szervezünk – részben saját erőforrásainkra támaszkodva – a CRD, a Szolvencia II és a MiFID tudnivalóiról. Próbáljuk erősíteni a horizontális kapcsolatokat is, olyan csoportokat hozunk létre, amelyekben a párhuzamosan tevékenykedő szervezeti egységek munkatársai együtt dolgoznak. A MiFID-nél maradvák: a házon belüli „közeledés” érdekében a tőkepiaci felügyelésre szakosodott kollégákkal

együtt ismerkednek az új követelményekkel az engedélyezők, a bankosok, a biztosítósok és a pénztáriak is. Ugyanígy igyekszünk közelíteni egymáshoz az intézmény két nagy szervezeti blokkját, a piaci és a prudenciális felügyeleti blokk tevékenységét, aminek a jelentőségét könnyű belátni, ha arra gondolunk, hogy vannak olyan felügyelt intézmények, amelyek egyszersmind értékpapír-kibocsátók is. A napi gyakorlat bőven szolgál példával arra, hogy a tőkepiacon történnek olyan események, amelyeket indokolt prudenciális szempontból megismerni és értékelni.

– A hazai piaci praxis az elmúlt évtizedben arra is szolgált példákkal, hogy a gyengébb ellenállás irányába haladva ki lehetett aknázni a felügyelőhatóságok szigorában mutatkozó különbségeket – sokan emlékszünk még a forrásait előszeretettel a tőkepiacról gyűjtő Realbankra. A vázolt törekvések értékelhetők-e érdemi különbségnek a felügyelet mai és pár évvel előbbi gyakorlata között?

– Természetesen egy folyamatról van szó, amely az utóbbi időszakban nagyon fölerősödött. Az uniós szabályozás is ebbe az irányba „tereli” a munkát. Ráadásul nem maradhatunk az ország határain belül, az EU tagországnak felügyeleteként az ún. home és host funkciók jegyében nemzeti és „vendéglátó” minőségben is részesei vagyunk ennek a folyamatnak. A magyar piac sajátosságaiból fakadóan persze elsősorban fogadó felügyeletként fejtjük ki a tevékenységünket. Tehát a kollégáknak az említett szemléletet nemzetközi viszonylatban kell érvényesíteniük, ami nagyon erős szakmai követelményeket támaszt. Ezért aztán ma már asszisztensi munkakörbe is csak angol nyelvtudással rendelkező munkatársakat szerződtetünk. Azok számára, akik a piacon művelik a szakmát, ez persze nem újdonság, de itt nem mindig volt így. Immár nálunk is olyan mértékű az angol nyelvű kommunikáció, hogy sem pénzzel, sem energiával, sem idővel nem lehet győzni a fordítást. Sőt számos kollégánk dolgozik olyan munkakörben, hogy rendszeresen külföldön kell tárgyalnia, nemzetközi munkacsoportokban kifejtene a nemzeti álláspontot stb. Tehát sokunk számára nem elég az, ha elmélyült szakmai ismeretekkel rendelkezünk, ezt időről időre idegen nyelven előadott prezentációk formájában is bizonyítanunk kell.

– Az interjú eredeti témájára térve: talán nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy a pénzügyi-tőkepiaci rendszer a nemzetközi szabályozás átalakítása következtében az alapvető változások korát éli. A pénztári szektor szempontjából nézve az EU által indukált változások sorából mit tart a legfontosabbnak a közeli jövőre nézve?

– A foglalkoztatói nyugdíjakról szóló direktívát. Az átültetésre 2005-ben elfogadott törvényt az Európai Bizottság úgy értékelte, hogy nem felel meg a teljes implementálás követelményének. Ennek lett a következménye az, hogy a kormány most nyáron új javaslatot nyújtott be az Országgyűlésnek. Az első jogszabály annak idején azt a megfontolást képviselte, hogy Magyarországon nincsenek foglalkoztatói nyugdíjak, de megteremtjük a kereteket ahhoz, hogy ha valamely hazai foglalkoztató ilyen külföldi szervezetbe kíván befizetést folyósítani, akkor azt megtehesse. A Bizottság azonban úgy foglalt állást, hogy ez az érv nem fogadható el, létre kell hozni az itthoni alapítás jogszabályi kereteit. Nem voltunk egyedül ebben a helyzetben, Csehország és Lengyelország is hasonlóképpen lépett fel. Az ügy egyébként megítélésem szerint vitatható. A Római Szerződés ugyanis a szociális és a nyugdíjrendszert a tagországok belügyének minősítette. Az EU mégis felszólította a három országot arra, hogy tegye lehetővé a nyugdíjak folyósítását és a foglalkoztatói nyugdíjpénztárak aktivitását. Ráadásul egy olyan analógiával is alátámasztotta ezt, miszerint valamely tagország nem kívánta implementálni azt a direktívát, amely a gyorsvasutakra vonatkozott, mert náluk nem működött ilyen, ám az Európai Bíróság ennek ellenére kötelezte az implementálásra, ez pedig precedensnek számított. Mindez azért érdekes, mert Csehország ezek után sem alkotott törvényt, hanem bírósághoz fordult. Sőt ismereteink szerint Románia sem kíván foglalkoztatói pénztárakat látni az országban.

– Mi lehet az implementálás üzleti következménye?

– Úgy gondolom, hogy ez az adószabályok függvénye. Ha az adórendszer az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarításokhoz képest hátrányosabbá teszi a foglalkoztatói nyugdíjalapba való befizetéseket, akkor aligha lesz relevanciája ennek az intézménynek. Hiszen az önkéntes pénztári rendszer már működik, egy újnak a megszervezése pedig költséges.

Ezzel összefüggésben lényeges lehet az, hogy az Európai Bizottság döntése szerint az adójog szempontjából az azonos intézményeket azonos kezelésben kell részesíteni, függetlenül attól, hogy azok hazaiak vagy külföldiek. Vagyis nálunk az azonos kezelés követelménye nem a hazai foglalkoztatói nyugdíjak és az önkéntes nyugdíjpénztárak között áll fenn, hanem a hazai és a külföldi foglalkoztatói nyugdíjintézményekbe történő befizetés között.

Mindazonáltal még az elmúlt évben is megkerestek holland és luxemburgi multinacionális cégek tanácsadói, akik arra kaptak megbízást, hogy mérjék fel: a szabályozás tükrében az unió mely országában érdemes ilyen pénztárakat letelepíteni.

– Ha jól emlékszem, éppen ön villantotta föl egy konferencián azt a lehetőséget, hogy Magyarország ezeknek a pénztáraknak a paradicsomává is válhat. Ezt nyilván örömmel fogadnák azoknak a pénzügyi szolgáltatóknak a munkatársai, amelyek bizonyos tevékenységeiket a hatékonyság érdekében összevonva kivonják a „munkakínálatukat” Magyarországról. Mi lehet a feltétele ennek a paradicsomi létnek? Például az adóversenyben elfoglalt jó helyezés?

– Azok a külföldi tanácsadók, akikkel beszéltem erről, és már csináltak ilyet, a következő döntési szempontokat sorolták föl. Először is az adott ország nyugdíjrendszere hozzájárulás-alapú (DC) legyen, ami nálunk így van. Ez azért lényeges, mert a szolgáltatások által meghatározott (DB) rendszerek finanszírozására vonatkozóan nagyon szigorúak a követelmények, amelyeknek határon átnyúló szolgáltatásként igen nehéz eleget tenni. A második feltétel az, hogy az adott ország szabályozása tegye lehetővé a megtakarítási időszak végén a pénz egy összegben történő felvételét. A harmadik feltétel a nyelvtudás – az akvizíciók lehetőségére és az ügyintézés körülményeire gondolva. De volt, aki azt kérdezte – ezen meg is lepődtem –, hogy van-e Magyarországon nyugdíjpénztári oktatás, és ha van, akkor milyen szintű? Ezen túlmenően fontos a földrajzi elhelyezkedés és persze a pénzügyi stabilitás is.

– Pénztári vezetőktől azt a vélelmet hallani, hogy a foglalkoztatói nyugdíjakról szóló szabályozás nyomán a multinacionális vállalatok jellemzően külföldi központokból határon átnyúló aktivitással fogják kínálni alkalmazottaiknak ezt a szolgáltatást. Vagyis „kiviszik” az országból a vagyonezelést. Mit mutatnak a tapasztalatok?

– Egyelőre azt, hogy olyan vállalatok szerveztek ilyen szolgáltatást, amelyek alkalmazottainak körében nagy a nemzetközi mobilitás, és azok is csak az „úton lévő” munkatársakra vonatkozóan. Az első példa a Philips, amely a páneurópai foglalkoztatói nyugdíjintézményét egyelőre ún. pilot-projektként kezeli. A klasszikus megoldás ugye az volna, ha valamennyi uniós országban megszüntetné a nyugdíjalapokat üzemeltető adminisztrációját, és ezek helyett, valamennyi munkavállalójára egyet szervezne, történetesen Luxemburgban. Ez azonban nem történt meg – legalábbis eddig.

– Tehát alaptalanok a hazai félelmek?

– Úgy tűnik, hogy egyik pillanatról a másikra nem lesz ilyen változás. Tény ugyanakkor, hogy az új lehetőség iránt mutatkozik érdeklődés, mégpedig tipikusan nem nagy cégek részéről. Olyanokról van szó, amelyek szomszédos országokban érdekeltek – például brit vállalatok Írországból.

Az első nemzetközi összesítés egyébként már megjelent a témában. E szerint 2007 januárjáig nem érte el a tízet azon intézmények száma az EU-vannak viszont, amelyek már régebb óta működtek, s egyszer csak a direktíva hatálya alatt találták magukat: a foglalkoztatói intézményeik ugyanis fenntartottak már határon átnyúló kapcsolatot.

– Milyen hatása lehet egyáltalán az új szabályozásnak?

– Úgy gondolom, hogy nagyon rövidtávon aligha „visznek el” tőlünk multinacionális vállalatok nyugdíjüzletet. Arra ugyanakkor számítok, hogy üzleti szervezetek – bankok, biztosítók – ilyen nyugdíjterméket fognak kialakítani és kínálni. A foglalkoztatói nyugdíjpénztári szolgáltatásnak ugyanis két útja van. Az egyik az, hogy foglalkoztatók egyedül vagy többen alakítanak ilyen intézményt, a másik pedig az, hogy valamely pénzügyi szolgáltató megszervezi az operációt és az adminisztrációt, s terméket kínál a hozzá csatlakozó foglalkoztatóknak, amelyek „befizetik oda az alkalmazottaikat”. Mindez azonban, mint jeleztem, függ az adószabályozástól.

– A hazai pénztári ágazat sajátos formációja a túlnyomórészt pénzügyi csoportokhoz, kisebb részben vállalatokhoz kötődő, tulajdonképpen azok által irányított, mégis önkormányzó kassza. A „magyar modell” többféle lényeges és közismert probléma forrása. Ehhez képest a foglalkoztatói nyugdíjpénztár részvénytársaság. Vajon kínál-e alternatívát ez a működési forma a hazai intézményrendszer számára?

– Az az érdekes, hogy a képviselő kérdései az újabb tendenciának számító társasági működési forma alkalmazásakor is fölmerülnek, csak másként. Ezek foglalkoztatói intézmények, ezért a szabályozás egy-egy országban ki is mondja, hogy az igazgatóságban milyen arányt képviseljenek a munkavállalók és a foglalkoztatók. A nyugdíjpénztár működtetése alapvetően nem üzlet – üzlet akkor jön létre, amikor a pénztár szolgáltatásokat vásárol: vagyonkezelést, letétkezelést, adminisztrációt, járadékszolgáltatást. Az persze nem véletlen, hogy Magyarországon a jogalkotó a részvénytársaságot választotta a foglalkoztatói pénztár működési formájának – ezzel el akarta kerülni a pénztári rendszer önkormányzati jellegéből esetlegesen fakadó problémákat.

– Van-e realitása annak, hogy a hazai pénztári struktúra működő rendszerként társasági formát „ölt”?

– Van. Számomra ugyanakkor nem a célállapot, hanem az átmenet a legnehezebb kérdés. Hiszen a pénztárak tagjai ma egyben tulajdonosok, a tulajdonjog védelme pedig a jogrendszer egyik prioritása.

– Milyen eredményt vár el egy ilyen generális változástól?

– A fő kérdés nem az, hogy drágább vagy olcsóbb lesz-e egy másik megoldás. A költségeket ugyanis a piac eldönti – ha mégsem elég jól, akkor a szabályozással lehet módosítani. Ezt tette 2006-ban a jogalkotó a költséglimitek bevezetésével. A perdöntő az, hogy transzparenssebbé tehető-e a rendszer. Hogy tiszta helyzetet lehet-e teremteni a felelősségvállalás ügyében? Adott esetben egy pénzügyi csoporthoz kötődő pénztár igazgatóságával szemben eljárhatunk, de nyilvánvaló, hogy az igazi üzleti döntések sokszor nem az igazgatóságban születnek, hanem a háttérben a csoport valamely egységében, amellyel szemben az adott ügyben nem tudunk eljárni.

– A pénzügyi szabályozás régóta ismeri a tulajdon nélküli irányítás intézményét, amit konkrét ismérvekhez kapcsol. Általában az elnevezés is a pénztárak és a háttérükben álló intézmények közötti kapcsolatot jelzi a külvilágnak.

– Fontos hangsúlyozni, hogy a felügyeleti szemléletben, módszertanban és a kockázatkezelésben az összetartozó tényezőket együtt vizsgáljuk. De azért tegyünk különbséget azon pénztárak között, amelyeknél ez a háttértevékenység üzleti vállalkozás, és azok között, amelyeknél vállalati politikáról, humánpolitikáról van szó. Az utóbbi körben nincsen alapvető fenntartásom az önkormányzati felállással szemben.

– Csakhogy a tagsági képviselői demokrácia hatékonysága szempontjából mindegyik problematikus, a hátrányok is jelentkeznek.

– Erre gondoltam, amikor a tiszta helyzetet említettem, tehát hogy a tartalomnak és a formának fednie kellene egymást. Az egyik pénztári körben ez nagyrészt így van, a másikkal szemben nem állítható ez, ami nem az adott piaci intézmények hibája, hanem a nem adekvát jogi forma alkalmazása. A közgyűlések érzéketlenül mutatják mindezt. Az egyik típus közönsége intenzíven részt vesz, számon kéri a dolgokat a vezetőségtől, a vagyonkezelőtől. A másik szó nélkül meghallgatja az előterjesztéseket, és százszázalékos arányban megszavazza valamennyit.

– A szektorban a hazai szabályozók fellépése nyomán is nagy horderejű változások vannak napirenden. Szeretném, ha végigmennénk a „listán”. A pénztári struktúrára tekintettel szinte bizarrnak értékelhető, hogy a PSZÁF ajánlást fogalmazott meg a vagyonkezelők pályázatására vonatkozóan, ebben pedig a kapcsolódó nemzetközi sztenderd (a GIPS) elveit ajánlja megfontolásra. Az esélyegyenlőséget, a versenysemlegességet mutatja föl, azaz olyan követelményeket, amelyek általános érvényesítését gyakorlatilag kizárja az intézményi struktúra. Hogyan oldható fel ez a konfliktus?

– Tegyük különbséget ebben a tekintetben is, mivel nagy a szakadék. Az egyik pénztári körben nem is írnak ki pályázatot a vagyongazdálkodóra, nem piaci árakat alkalmaznak, és ott magasak is a díjak – éppen ezeket nyírálta meg most a szabályozás. A másik kör ellenben pályázatot, és ott heves a verseny. Annyira, hogy a vagyongazdálkodók már olyan árakkal is előállnak, amelyek nyilvánvalóan veszteséget okoznak nekik, nem piacszerűek, s ez is lehet gondok forrása. Más kérdés, hogy a vagyongazdálkodó társaság vezetőjének a jutalma nem feltétlenül a nyereségtől, hanem esetenként a kezelt vagyon nagyságától függ...

Az ajánlásnak ugyanakkor meggyőződésünk szerint ebben a közegben is van létjogosultsága. Elsősorban a benne foglalt üzenet miatt, miszerint a korrekt versenyt mi ilyennek látjuk, ezért úgy gondoljuk, hogy idővel minden érdekeltnek így kell majd eljárnia. Vagyis ez az elvárás előbb-utóbb be fog épülni a jogszabályokba.

Hozzáartozik ehhez az is, hogy az érintett pénztáraknál a vizsgálataink kapcsán évek óta szóvá tesszük azt, ha nem piaci feltételeket tapasztalunk. Ezt a nyilvános határozatokhoz csatolt, nem publikus, ún. vezetői levélben rögzítjük, amely többek között a jogszabályt nem sértő, mégis kifogásolható gyakorlat elleni fellépésre szolgál. Persze ne tekintsünk el attól, hogy a pénztárak azt teszik, ami a dolguk: profitot termelnek. A hiba az adott intézményi struktúrához vezető szabályozásban van.

– A 2006 nyarán elfogadott jogszabály-módosítás 2007-től kezdődően limitálta a vagyongazdálkodási költségeket és a befizetett tagdíjakból a működés fedezetére elkülöníthető részt. Pénztári vezetők már a törvény kihirdetésekor ellenérveket fogalmaztak meg vagy általában – mondván, a limit keretté válik –, vagy konkrétan, mondván: a külön-külön érvényesített limit módot ad a kiadások átcsoportosítására, még hozzá éppen abban a körben, amelyik nem piaci árakat alkalmaz. Ezért szerencsésebb lett volna a felügyelet által évek óta publikált egységes díjterhelési mutatót alkalmazni. Mit mutatnak a tapasztalatok, indokolt-e a korrekció?

– A szabályozásban foglalt effektív költséghatárok gyakorlati megvalósítását figyelve látunk némi problémát. A szabályozás által limitált költségeket illetően nagy különbségek vannak a szektorban. A pénztárak egyik csoportjában érvényesül a méretgazdaságosság – magyarul a nagyobb pénztárak könnyebben „beleférnek” a limitált működési költségbe. Az üzleti szempontból ebben a körben közismerten érzékeny témának számító vagyongazdálkodói díjak korlátozása viszont valódi „érvágás” számukra. A másik csoportban, amelyet a kisebb, munkahelyi szerveződésű pénztárak alkotnak, éppen a fordítottja jellemző: a vagyongazdálkodási díjakban esetleg még tartalékaik is vannak, ám a működési költségek adott korlátja már effektív limitnek számít. A pénztárak ügyfeleit nyilvánvalóan a kétféle korlátozás eredője érinti, az, hogy mennyi lesz a számlán.

Ráadásul újabb szempont állt elő. A működési költségek plafonját a 2006-ban elfogadott jogszabály 2008-tól még lejjebb toltta, arra is tekintettel, hogy a központi tagdíjbeszedés jóvoltából olcsóbb lesz az élet. Ám ez egyelőre nem így történt, sőt az átállást egyszerű kiadások terhelik. Ez indokolja, hogy a novemberben elfogadott adótörvény-csomagban foglalt módosítás nyomán a plafon 2008-tól csak kisebb mértékben csökkenjen.

– A magán-nyugdíjpénztári rendszer életre hívásakor a kasszákat szervező-irányító pénzügyi csoportok, vállalatok sok pénzt investáltak az infrastruktúra kiépítésébe. Létre is hozták azt, amit az állami pillér talán még napjainkra sem tudott tenni alá hozni. Ez az ismert képlet az alapja annak a törekvésnek, hogy a bankok, biztosítók a pénztáraktól szedett (elsősorban vagyongazdálkodói) díjak formájában viszont is akarják látni a befektetésüket és előbb-utóbb annak a hozamát is. Vajon hogy állhat a mérleg?

– Az elmúlt évben, a PSZÁF biztosítási konferenciájára a 2005-ös adatok alapulvételével készítettem egy hipotetikus számítást arról, hogy a magánpénztári rendszer hol tarthat ebből a szempontból. A számítás erős feltételezésekkel élt, mert az adott információk nem nyilvánosak. Természetesen a PSZÁF ilyen adatokat is bekérhetne, ám sok helyütt nem jelenítik meg azokat elkülönítetten, netán nem is tartják nyilván. Ezek előrebocsátásával az én számításaim szerint az egyik pénzügyi csoport számára már 2005-ben, tehát nyolc év alatt megtérült a pénztári üzletben eszközölt befektetés, két-három pedig a fedezeti pont előtt járt. A többiek kicsit hátrébb tartottak – 2005-ben.

– A költségek limitálása netán ezzel a fejleménnyel is összefüggött?

– Bár ez a szempont a szabályozók számára is ismert, a változtatást az motiválta, hogy a hazai pénztárak nemzetközi összehasonlításban a költségesebbek közé tartoztak. A Világbank felmérése azt mutatta, hogy a költségszint ugyan nem lóg ki a sorból, de ha nem csökken, akkor ki fog lógni. A szabályozás tehát beprogramozta ennek az elkerülését. Persze a pénztári szektornak is versenyképesnek kell lennie. Más kérdés, hogy egyelőre az előremenekülés szándéka látszik, ami az erőteljes és egyre költségesebb tagtoborzásban ölt testet. Az újabb és újabb befektetésre való törekvést látni azzal a felkiáltással, hogy hosszú távon megterül. Ebből a szempontból nézve nem látszik, hogy létezne effektív hatékonysági korlát.

– *A szabályozási környezet változásai közül horderejénél fogva rövid távon kiemelkedik a központi tagdíjbeszedés 2007-től, amit a nyár elmúltával sem sikerült működésképpé tenni. Az a probléma az elmúlt hetekben a sajtóban is napvilágot látott, miszerint a Magyar Államkincstár nem tudta megoldani a közalkalmazottak bevallásának adminisztrálását. Azt, hogy az adóhivatal által átutalt tagdíjakhoz képest több hetet késnek majd a nyilvántartások, előre jelezték az illetékesek, a szakma pedig eleve úgy vélte: a törvény által megszabott határidőig lehetetlen megszervezni az átállást. Erre persze aligha számított bárki is. Felügyeleti szempontból melyek azok a kötelezettségek, amelyeket a pénztáraknak ebben a kínos helyzetben is szem előtt kell tartaniuk? S nem fenyeget-e működési nehézségekkel a helyzet például amiatt, hogy a pénztáraknak nem kimeríthetetlenek a tartalékaik?*

– Ezúttal is árnyaljuk a képet. Például az OTP pénztárának mintegy 1,9 milliárd forint a működési tartaléka. Természetesen a kisebb pénztáraknak a tartaléka is kisebb, ezek többsége azonban vállalati keretek között működik, ezért jóval kevesebb foglalkoztató fizet nekik tagdíjat, mint a nagyoknak. Tehát a kialakult problémák nagy része ezeket az intézményeket elkerüli, illetve az érintett munkáltatókkal fenntartott közeli kapcsolat jóvoltából kezelhető.

A felügyelet a lehetőségei szerint próbál segíteni az érdekelteknek. Úgy ítéljük meg, hogy az év végére rendeződik a helyzet a folyamatos működés tekintetében, és a jövő év első felében a pénztárak le fogják dolgozni az adminisztrációban keletkezett hátralékokat is. Megvannak a megfelelő technikák az olyan események kezelésére is, mint az átlépés vagy a nyugdíjba vonulás.

– *Azt is 2006-ban mondta ki a szabályozás, hogy a magánnyugdíjpénztárak számára 2009-től kötelező a többportfóliós rendszer. Noha egy éve ilyenkor több pénztári vezető is 2007-re vetítette előre az átállást, a központi beszéd csúszása miatt ezek a tervek kútba estek. Ugyanakkor kiüszöbön áll még egy lényegesnek látszó szabályozási fejlemény: a befektetési alapok jegyeire hasonlító pénztári egységek bevezetése. Mi indokolja az újítást, és miért pont most vált aktuálissá, amikor úgymint rengeteg a változás?*

– Ennek az átalakításnak az igénye szakmai berkekben évek óta napirenden van, a lényege pedig az, hogy ily módon egyszerűbb, gyorsabb lehet az elszámolás. A választás azért esett 2007-re, mert célszerű ezt az átállást összehozni a választható portfóliós rendszer indításával.

– *A befektetési ágazatot alapjaiban érintő EU-direktíva, a MiFID ügyfélminőségükben a nyugdíjpénztárakra is hatással lesz. Mit tart az új szabályozás legkeményebb változásának?*

– A befektetési szolgáltatók számára az ún. legjobb végrehajtásban történő üzletkötés kötelezettségként történő megállapítását. A cél elméletileg jó és támogatható, reflektorfénybe helyezi az ügyfelek érdekeit, nekik is ad egyfajta vezérfonalat. Ugyanakkor növeli az üzletvitel terheit, és a gyakorlatban nagyon nehéz lesz érvényesíteni. Hiszen egy ügylet értékelésekor nemcsak az árat kell figyelembe venni, hanem különféle szempontokat a likviditástól a költségekig. A körülmények összességének eredőjét tükröző üzlet pedig könnyen támadható, miközben az, hogy a szolgáltató megfelelően járt el, adott esetben nehezen bizonyítható.

Ez a szabály – ahogy ez a PSZÁF szeptember végén szervezett konferenciáján is hangot kapott – mentalitásváltást igényel a brókerektől, a szolgáltatóktól. Nem lesz könnyű megtalálni az egyensúlyt abban a tekintetben, hogy a változás valóban szolgálja az ügyfelek érdekeit, de ne vezessen visszaélésekhez. Azaz ne nyújtson eszközt a megalapozatlan reklamációkhoz, például csak azért, mert

valakinek utólag mégsem tetszik a befektetése. Meg kell tehát találni azt a keretet, amelyen belül az új szabály célba ér majd.

– A felügyelet már tudja, hogy miként fog eljárni?

– Amint meglesznek a törvényhez kapcsolódó kiegészítő jogszabályok, igyekszünk majd a különböző piacokon felhalmozott tapasztalatokat is szintetizálva elveket, iránymutatásokat megfogalmazni, arra irányítva a figyelmet, hogy nem egyszerű árkérdésről van szó. Persze ezúttal is igaz, hogy a puding próbája az evés, bizonyos idő elteltével konkrét események kapcsán fog kikristályosodni, hogy hol is vannak a határok. Ugyanakkor az bizonyos – s ezt azért jelzem, mert az említett konferencián is megfogalmazódott ez az igény –, hogy a felügyelet is jogalkalmazó, tehát nincs módja az alkalmazás jogszabályban megszabott határidejétől türelmi időszak címén eltekinteni. Viszont a szankciókat mindjárt az elején ehhez kötődően nem feltétlenül kell alkalmaznunk, ez mérlegelés tárgya. Én azt tartom a követendő eljárásnak, hogy jövő év elején először egy témavizsgálat keretében felmérjük a tapasztalatokat és azt, hogy hol tart a piac, az esetleges szankciók pedig csak ezen türelmi időszak után jöhetnek.

– A MiFID boncolgatása messze meghaladja ennek a beszélgetésnek a kereteit, de annyit azért hadd kérdezzek: mi az, aminek az érvényesítése a hatálybalépés küszöbén a leginkább problematikusnak látszik?

– Számomra pillanatnyilag talán az, hogy egy vita eldöntésekor (a szankcionáláskor) az eljárás gondossága, avagy az eredménye lesz-e perdöntő. Az angolszász jog szellemében elegendő lesz-e azt bebizonyítani, hogy az adott szolgáltató a prudens és megfelelő eljárás keretei között megtett mindent, és csak a piaci helyzet stb. miatt nem tudott jobb üzletet kötni, avagy „poroszosan” csak az eredmény számít, és minden jó, ha a vége jó, még akkor is, ha a szerencsén múltott az ügy.

– Mindez azért is érdekes, mert a pénzügyi-tőkepiaci üzleti közösség érintett szegmense alighanem elég egységesen tart attól, hogy az új szabályozási közegben a pénzügyi hatóság rendkívül erős jogositványokat kap. Például az új tőkeemfelelési szabályok értelmében eldöntheti, hogy egy banknak elég-e a tőkéje vagy nem.

– Éppen ezért alkalmazza a szabályozás a párbeszéd formájában történő jogérvényesítést – nincs arról szó, hogy a felügyelet „kapásból” szankcionál. Ugyanez lesz a helyzet a Szolvencia II. hatályba lépésekor is. Természetesen a MiFID nagy kihívás, amely tőlünk is többet követel a szabályok szó szerinti ismereténél. Új szemléletre szintén szükség van. És egyelőre nagy kérdés a majdani bírói joggyakorlat is, ha egyszer oda jut egy vita például ügyfelek kezdeményezésére. Valószínűleg nemcsak a piac, a felügyelőhatóság, hanem a bíróság is új feladatokkal szembesül. Bízunk abban, hogy az alkalmazkodás minden érintettnek menni fog.

Rimaszombati Edit

Az interjú Bank és Tőzsde 2007.év végi lapszámában jelent meg.

NEMZETKÖZI KITEKINTŐ

IAIS KONFERENCIA BUDAPESTEN 2008 OKTÓBERÉBEN

Az IAIS következő éves konferenciáját Budapesten tartja 2008 októberében.

AZ IAIS-RÓL

Az 1994-ben megalakított Szövetség közel 140 ország mintegy 190 illetékességi területén tevékenykedő biztosítási szabályozók és felügyelők képviselői szerve. Ezen kívül több mint 120 biztosítási szakember, biztosító, újrabiztosító és kereskedelmi egyesület segíti a munkáját megfigyelőként. Az IAIS globális biztosítási elveket, standardokat és útmutatásokat ad ki, képzést és támogatást nyújt biztosítás-felügyelettel kapcsolatos ügyekben, továbbá találkozókát és szemináriumokat szervez biztosítás-felügyelők részére. Az IAIS szorosan együttműködik más nemzetközi intézményekkel a pénzügyi stabilitás előmozdítása érdekében.

[IAIS 2008 Budapest konferencia honlapja](http://www.iais2008.org/)

Cím <http://www.iais2008.org/> Ugrás Hivatkozások >>

15th IAIS Annual Conference 2008

October 14-17, Budapest, Hungary

International Association of Insurance Supervisors

Home Registration Conference Programme Hotel Information

Conference Programme
Hotel Information
Registration
General Information
Social Programmes
Sponsors and Information
Spouses' Programme
About Hungary/Budapest
2008 IAIS Budapest Video

 International Association of Insurance Supervisors

 Hungarian Financial Supervisory Authority

I am out of office. I'm at IAIS event in Budapest

Dear Colleagues,

The Hungarian Financial Supervisory Authority is honoured to invite you to the 15th Annual Conference of the International Association of Insurance Supervisors to Budapest, Hungary 14-17 October, 2008.

The IAIS Annual Conference is an outstanding opportunity for IAIS Members and Observers as well as for insurance professionals from all over the world to meet and exchange views and experiences on topical issues affecting the safe and effective operation of the insurance sector and thus enhance the stability of financial markets worldwide.

Our website is developing permanently from now on in order to provide you current and useful information on the Budapest Annual Conference in 2008 and the related events and programmes.

We hope to seeing you in Budapest!

László György Asztalos
IAIS ExCo

Hotel Information

JOGI IRÁNYTÚ

PÉNZPIACI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

[Pénzpiaci állásfoglalások](#)

TŐKEPIACI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

[Tőkepiaci állásfoglalások](#)

PÉNZTÁRI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

[Pénztári állásfoglalások](#)

BIZTOSÍTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁSOK

[Biztosítási állásfoglalások](#)

A PSZÁF Hírlevéllel, a benne szereplő információkkal kapcsolatos kérdésével, észrevételével keresse Binder István sajtósóvivőt a 489-9235-os telefonszámon vagy a binder.istvan@pszaf.hu elektronikus postacímen. Amennyiben szeretné, hogy hírlevelünk minden hónapban automatikusan megérkezzen az Ön e-mail címére, jelezze a Hírlevél szerkesztőségének a hirlevel@pszaf.hu elektronikus postacímen. Szerkeszti a Szerkesztőbizottság
© Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete